योग्यता
निष्पक्षता
स्वच्छता

द्वितीय

वार्षिक प्रतिवेदन

(२०७८ श्रावण -२०७९आषाढ)

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश, धनगढी, कैलाली

www.psc.sudurpashchim.gov.np

योग्यता
निष्पक्षता
स्वच्छता

द्वितीय
वार्षिक प्रतिवेदन

(२०७८ श्रावण -२०७९ आषाढ)

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश, धनगढी, कैलाली
www.psc.sudurpashchim.gov.np

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सम्पर्क

प्रदेश लोक सेवा आयोग

ठेगाना

धनगढी उपमहानगरपालिका-५, तारानगर
धनगढी, कैलाली ।

टेलिफोन

०९१-५२७६००,
०९१-५२७६०१,
०९१-५२७६०२,
०९१-५२७६०३,
०९१-५२७६०४

इमेल

info.psc@sudurpashchim.gov.np
ppsc.p7@gmail.com

वेबसाइट

www.psc.sudurpashchim.gov.np

विद्युतीय दरखास्त प्रणाली

www.ppsconline.sudurpashchim.gov.np

दक्ष/विज्ञ अनलाईन फारम प्रणाली

www.psc.sudurpashchim.gov.np/subjectexpert

फेसबुक पेज

www.facebook.com/ppsc.supa

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६को
दफा ६६ बमोजिम
माननीय प्रदेश प्रमुख समक्ष प्रस्तुत गरिएको
प्रदेश लोक सेवा आयोगको

द्वितीय वार्षिक प्रतिवेदन

यस प्रतिवेदनमा २०७८ श्रावण १ गतेदेखि
२०७९ आषाढ मसान्तसम्म सम्पादित कार्यहरू समेटिएका छन् ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

धनगढी, कैलाली

मिति:२०७९।०६।०९

विषयः <u>आयोगको द्वितीय वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको।</u>

माननीय प्रदेश प्रमुखज्यू,
प्रदेश प्रमुखको कार्यालय
सुदूरपश्चिम प्रदेश, धनगढी, कैलाली।

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ६६ बमोजिम प्रदेश लोक सेवा आयोगले आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा सम्पादन गरेका कार्यहरूको वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिएको छ।

भवदीय

(यज्ञराज बोहरा)
अध्यक्ष

(लक्ष्मण बहादुर खड्का)
सदस्य

(भागरथी राना)
सदस्य

(रामहरि ज्ञवाली)
सचिव

प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारीहरू

यज्ञराज बोहरा

अध्यक्ष

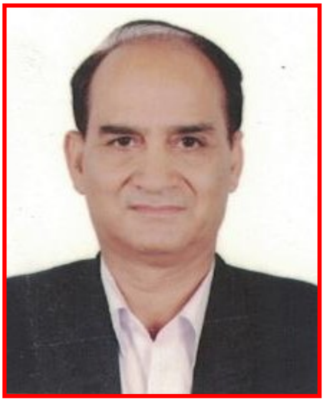

लक्ष्मण बहादुर खड्का

सदस्य

भागरथी राना

सदस्य

रामहरि ज्ञवाली

सचिव

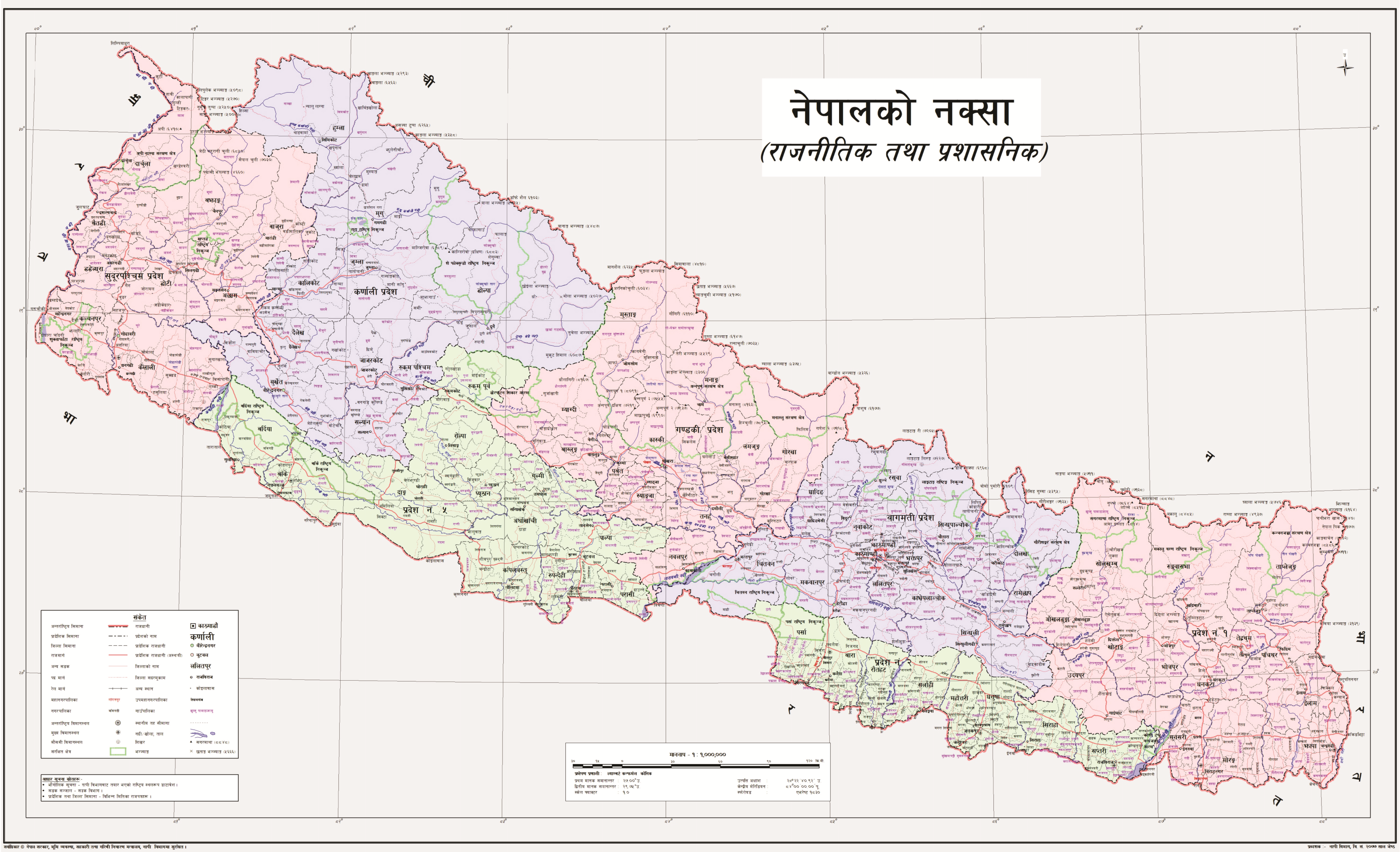

नेपालको नक्सा
(राजनीतिक तथा प्रशासनिक)
सुदूरपश्चिम प्रदेश
कर्णाली प्रदेश
गण्डकी प्रदेश
बागमती प्रदेश
प्रदेश नं. ५
प्रदेश नं. २
प्रदेश नं. १
काठमाडौं
संकेत
मानचित्र - १ : १,०००,०००
भा
र
त
चीन

सुदूरपश्चिम प्रदेशको राजनीतिक तथा प्रशासनिक नक्सा

धन्यवाद ज्ञापन

प्रदेश लोक सेवा आयोग सुदूरपश्चिमलाई आवश्यक नीतिगत, कानुनी एवम् श्रोत साधन उपलब्ध गराई आयोगको कार्य सम्पादनमा महत्वपूर्ण सहयोग प्राप्त भएकोमा प्रदेश सरकार प्रति आयोग धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ ।

आयोगले नियमानुसार सम्पन्न गर्ने सबै कार्य सम्पादनमा लोक सेवा आयोगका माननीय अध्यक्षज्यू, पदाधिकारीज्यूहरू र सबै तहका कर्मचारीहरूबाट प्राप्त भएको सहयोग प्रति आयोग आभार प्रकट गर्दछ ।

आयोगबाट पदपूर्तिका लागि आ.व. ०७८/७९ मा विज्ञापन भएका पदहरूको पाठ्यक्रम निर्माण, प्रश्नपत्र निर्माण, शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षा सञ्चालन मापदण्डहरूको तर्जुमाका साथै शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षा सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहयोग गर्नु हुने प्रदेश सरकारका प्रमुख सचिव, सचिवहरू, सङ्घीय , प्रदेश तथा स्थानीय तहका विभिन्न निकायमा कार्यरत कर्मचारीहरू, दक्ष/विज्ञ/ विशेषज्ञहरू, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ७ मुख्यालय बैजनाथ बाहिनी, अत्तरिया कैलाली र सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं. ४३ रिजर्व गण वनबेहडा कैलालीका सकल दर्जाका सुरक्षाकर्मीहरू, आयोगको कार्य सम्पादनमा प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष रुपले सल्लाह, सुझाव दिई सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण महानुभावहरू प्रति आभार व्यक्त गर्दै यस द्वितीय वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यमा संलग्न आयोगका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई आयोग धन्यवाद व्यक्त गर्दछ ।

मितिः २०७९ आश्विन ०९ गते आइतवार

ऐतिहासिक घटनाक्रम

नेपालको संविधानको धारा २४४ मा प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश लोक सेवा आयोग रहने व्यवस्था नेपालको संविधान २०७२

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६
२०७६।०४।१५

प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारीज्यूहरूको नियुक्ति
२०७७।१२।०९

प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारीज्यूहरूको सपथ ग्रहण
२०७७।१२।१८

प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली,२०७८
२०७८।०३।२७

प्रदेश लोक सेवा आयोग कार्यसञ्चालन निर्देशिका,२०७८
२०७८।०३।२८

प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारी एवम् विषयविज्ञ/विशेषज्ञ कर्मचारीहरूको आचारसंहिता, २०७८
२०७८।०३।२९

प्रदेश लोक सेवा आयोगका परीक्षा दस्तुर एवम् खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड २०७८

प्रदेश लोक सेवा आयोग बैठक सञ्चालन कार्य विधि २०७८
२०७८।१२।०३

वन रक्षक पदको शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षाको लागि आवश्यक जनशक्ति, कार्य चरण तथा खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७९
२०७९।०३।२

कार्यकारी सारांश

१. आयोगको गठनः

नेपालको संविधानको धारा २४४ ले प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश लोक सेवा आयोग हुने व्यवस्था गरेको छ। उक्त संवैधानिक व्यवस्था बमोजिम प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ३ को उपदफा (४) बमोजिम मिति २०७७ चैत्र ९ गते आयोगका पदाधिकारीहरूको नियुक्ति भएपछि प्रदेश लोक सेवा आयोग गठन भएको हो ।

२. सङ्गठन संरचनाः

आयोगको कार्यालयको कार्यसम्पादनको लागि प्रदेश सरकारबाट सङ्गठन संरचना तथा ४५ जनाको अस्थायी दरबन्दी स्वीकृत भएकोमा हाल विभिन्न दर्जाका २६ जना कर्मचारीहरूको पदपूर्ति भएको छ भने १९ पदहरू रिक्त छन् ।

३. उद्देश्य र कार्यक्षेत्रः

प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अनुसन्धान ब्यूरो, अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा र स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको पदमा उपयुक्त उम्मेदवार छनौट गरी सार्वजनिक प्रशासन लाई सक्षम, सुदृढ र सेवामुखी बनाउने आयोगको उद्धेश्य रहेको छ । आयोगको कार्यक्षेत्र सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारका मन्त्रालय तथा मातहतका विभाग/निर्देशनालय, कार्यालय र सुदूरपश्चिम प्रदेश भित्र रहेका ८८ वटा स्थानीय तह रहेका छन् ।

४. काम, कर्तव्य र अधिकारः

आयोगले प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अनुसन्धान ब्यूरो, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा र स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको पदपूर्तिका लागि लिईने लिखित परीक्षा सञ्चालन, बढुवा, परामर्श दिने समेत कार्य गर्दछ ।

५. आयोगका प्रमुख कार्यहरूः

आयोगले पदपूर्तिका लागि पाठ्यक्रम निर्माण, शैक्षिक योग्यता निर्धारण, विज्ञापन प्रकाशन, प्रश्नपत्र निमार्ण र परिमार्जन, परीक्षा सञ्चालन, नतिजा प्रकाशन, अन्तर्वार्ता तथा सिफारिस, बढुवा, अध्ययन, अनुसन्धान, परामर्श, सुझाव, समन्वय र सहयोग, निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने कार्यहरू गर्दछ ।

६. आयोगबाट कार्यसम्पादन गर्दा अवलम्बन गरिने सिद्धान्तहरूः

आयोगले योग्यताको सिद्धान्त, गोपनियताको सिद्धान्त, स्वच्छताको सिद्धान्त, परिचय शून्यताको सिद्धान्त, असंलग्नताको सिद्धान्तका साथै लोक सेवा आयोगले अपनाएका सिद्धान्त र मापदण्डलाई आफ्नो कार्यसम्पादनको सिद्धान्तको रूपमा अवलम्बन गर्दै आएको छ ।

७. आयोगको कार्यसम्पादनको संवैधानिक र कानूनी आधारहरूः

नेपालको संविधान, प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५, प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६, प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली २०७८, प्रदेश लोक सेवा आयोग परीक्षा दस्तुर एवम् खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७८, वन रक्षक पदको शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षाको लागि आवश्यक जनशक्ति, कार्यचरण तथा खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७९, प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारीहरू एवम् विषय विज्ञ/विशेषज्ञ र कर्मचारीहरूको आंचारसंहिता, २०७८, प्रदेश लोक सेवा आयोग बैठक सञ्चालन कार्यविधि, २०७८, कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५, निजामती सेवा ऐन, २०४९, निजामती सेवा नियमावली, २०५०, स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३, स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५, विभिन्न सेवा, समूह सञ्चालन सम्बन्धी प्रचलित ऐन तथा नियमावलीहरू, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ , लोक सेवा आयोगले अवलम्बन गरेको सिद्धान्त, मापदण्ड, अभ्यास, प्रदेश लोक सेवा आयोगका समय समयका निर्णयहरू र अन्य प्रचलित कानूनको आधारमा आयोगले कार्यसम्पादन गर्दछ ।

८. आयोगबाट सम्पादन भएका कामहरूः

आयोगले आ.व. २०७८।०७९ मा पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका बनाई लागू गरेको, रिक्त पदहरूको माग सङ्कलन तथा प्रतिशत निर्धारण गरी प्रदेश सरकार र स्थानीय तहका कुल ४६९ पदका लागि १२ वटा विज्ञापन प्रकाशन गरेको, विज्ञापन भएको पदहरूको दरखास्त सङ्कलनका साथै वन रक्षक पदको शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षा सञ्चालन गरी प्रथम चरणको छनौट कार्य सम्पन्न गरेको, वार्षिक कार्ययोजना कार्यान्यवयन, कार्यविधि, निर्देशिका, मापदण्ड बनाई लागू गरेको, आयोगको वेभसाईट निर्माण, अनलाईन दरखास्त प्रणाली निर्माण, विज्ञ/विशेषज्ञको रोष्टर निर्माण, प्रश्नपत्र निर्माण, प्रचलित कानून विपरीत हुने गरी भएका नियुक्ति, बढुवा, स्तरवृद्धि लगायतका कार्यहरू नगर्न, नगराउन, प्रदेश भित्रका सबै पालिकाहरूलाई आयोगबाट पत्राचार गरिएको । प्रतिवेदनको अवधिमा आयोगका ४८ वटा बैठकहरूबाट ७९ वटा महत्वपूर्ण निर्णयहरू गरिएका ।

९. कार्यशाला गोष्ठी र दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलनमा सहभागिताः

प्रदेश लोक सेवा आयोग १ नं. प्रदेशको आयोजनामा २०७८ साल पौष १८ र १९ गते विराटनगरमा सम्पन्न भएको दोस्रो अन्तर प्रदेश लोक सेवा आयोग कार्यशाला गोष्ठीमा आयोगका पदाधिकारी साथै कर्मचारीहरूको सहभागिता भएको थियो । त्यसै गरी २०७८ साल फागुन २३ र २४ गते लोक सेवा आयोगद्वारा रुपन्देही जिल्लाको बुटवलमा आयोजना गरिएको लोक सेवा आयोगहरूको दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलनमा आयोगका पदाधिकारीहरूको सहभागिता रहेको थियो।

विषय-सूची

क.सं. **पृष्ठ सङ्ख्या**

परिच्छेद-१

आयोगको गठन र कार्यक्षेत्र

१.१ ऐतिहासिक विकासक्रम १

१.२ आयोगको गठन ३

१.३ आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार ४

१.४ आयोगको सेवागत क्षेत्र ५

१.४.१ प्रदेश निजामती सेवा..........५

१.४.२ प्रदेश प्रहरी सेवा ६

१.४.३ प्रदेश अन्य सरकारी सेवा..........६

१.४.४ प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा ६

१.४.५ स्थानीय सरकारी सेवा ६

१.४.६ स्थानीय तहको सङ्गठित संस्था ६

१.५ आयोगका प्रमुख कार्यहरूः ६

१.६ प्रतिवेदन ७

परिच्छेद -२

आयोगको कार्यसम्पादनका आधारहरू

२.१ संविधान ८

२.१.१ कानून.. ....८

२.२ सङ्गठनात्मक संरचना र कार्यक्षेत्र ९

२.३ आयोगबाट कार्यसम्पादन हुँदा अवलम्बन गरिने सिद्धान्तहरू १०

२.३.१ योग्यताको सिद्धान्त १०

२.३.२ गोपनीयताको सिद्धान्त १०

२.३.३ स्वच्छताको सिद्धान्त १०

२.३.४ निष्पक्षताको सिद्धान्त १०

२.३.५ समावेशीताको सिद्धान्त ११

२.३.६ समान अवसरको सिद्धान्त ११

२.३.७ द्विअन्ध सिद्धान्त ११

क्र.सं.		पृष्ठ सङ्ख्या
	२.३.८ परिचय-शून्यताको सिद्धान्त	११
	२.३.९ असङ्लग्नताको सिद्धान्त	१२
२.४	कार्यसम्पादन प्रक्रिया र कार्यप्रवाह	१३
	२.४.१ वार्षिक कार्यतालिका	१३
	२.४.२ माग सङ्कलन	१४
	२.४.३ प्रतिशत निर्धारण	१४
	२.४.४ विज्ञापन प्रकाशन	१४
	२.४.५ दरखास्त सङ्कलन	१५
	२.४.६ लिखित परीक्षा	१५
	२.४.७ उत्तरपुस्तिका सङ्केतीकरण र परीक्षण	१५
	२.४.८ लिखित परीक्षा नतिजा, अन्तर्वार्ता र सिफारिस	१५
	२.४.९ कार्य विभाजन.	१६
	२.४.१० काम कारवाही बदर गर्न सक्ने.	१६
	२.४.११ अधिकार प्रत्योजन	१६
२.५	सङ्गठनात्मक कार्यविवरण	१६

परिच्छेद -३

प्रशासनिक तथा वित्तीय स्थिति

३.१	आयोगको दरबन्दी र पदपूर्ति	२६
३.२	बैठक तथा निर्णय	२६
३.३	भौतिक अवस्था	२६
३.४	अनुगमन तथा निरीक्षण	२६
३.५	बजेट, निकासा र खर्च	२७
३.६	राजस्व र धरौटी	२८

परिच्छेद -४

परीक्षण प्रविधि, पाठ्यक्रम निर्माण, शैक्षिक योग्यता र गोष्ठी सञ्चालन

४.१	परीक्षण प्रविधि	२९
४.२	पाठ्यक्रम	२९
४.३	शैक्षिक योग्यता	२९
४.४	अन्तर प्रदेश समन्वय र सहयोग	३०

क्र.सं.		पृष्ठ सङ्ख्या

४.५ लोक सेवा आयोगसँग समन्वय र सहयोग ३१

परिच्छेद- ५

आयोगबाट सम्पादन भएका कामहरू

५.१ पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका ३३

५.२ माग सङ्कलन तथा प्रतिशत निर्धारण ३३

५.३ विज्ञापन प्रकाशन ३४

५.४ दरखास्त सङ्कलन ३७

५.५ शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षा सञ्चालन ४०

५.६ वार्षिक कार्ययोजना कार्यान्वयन ४१

५.७ आयोग सम्बन्धी नियम, निर्देशिका र मापदण्ड....................................४२

५.८ वेभसाइटको निर्माण ४३

५.९ अनलाईन दरखास्त प्रणालीको निर्माण ४४

५.१० विषयविज्ञ वा विशेषज्ञको रोष्टर निर्माण ४४

५.११ कच्चा प्रश्नपत्र निर्माण र परिमार्जन ४५

५.१२ अन्य निकायसँग पत्राचार ४६

५.१३ आन्तरिक व्यवस्थापन '....................................४७

परिच्छेद- ६

सुझावहरू

६.१ सुझावहरू ४९

अनुसूचीहरू

अनुसूची १ लोक सेवा आयोगको सङ्गठन संरचना र दरबन्दी ५१

अनुसूची २ आन्तरिक कार्य विभाजन ५२

अनुसूची ३ आयोगको दरबन्दी तथा पदपूर्तिको अवस्था ५३

अनुसूची ४ आयोगका निर्णयहरूको विषयगत वर्गीकरण ५४

अनुसूची ५ आयोगको भौतिक स्रोत साधनहरूको अवस्था ५५

अनुसूची ६ आयोगको विनियोजित बजेट, निकासा र खर्च ५८

अनुसूची ७ आयोगबाट सङ्कलित राजस्व र धरौटी ६०

अनुसूची ८ आयोगबाट स्वीकृत भई सार्वजनिक गरिएका पाठ्यक्रम ६१

क.सं.		पृष्ठ सङ्ख्या

अनुसूची ९ प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको दोस्रो कार्यशाला गोष्ठी........................६४

अनुसूची १० लोक सेवा आयोगहरूको दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलन ६७

अनुसूची ११ आ.व. २०७८/०७९को पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका ६८

अनुसूची १२ प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय तह तर्फको विभिन्न सेवा समूहका पाँचौं तह र चौथो तहका पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको विज्ञापन.....................७०

अनुसूची १३ विज्ञापन नं. अनुसार विभिन्न पदको दरखास्त अनुसारको सङ्ख्यात्मक विस्तृत विवरण...७४

अनुसूची १४ शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षा सम्बन्धी विवरण..................७७

आयोगका महत्वपूर्ण कार्यका केही तस्वीरहरू ७८-८४

परिच्छेद १

लोक सेवा आयोगको विकासक्रम, गठन र कार्यक्षेत्र

१.१ ऐतिहासिक विकासक्रम

लोक सेवा आयोगले आफ्नो स्थापनाकालको सात दशक व्यतित गरिसकेको छ। कार्यसम्पादनमा परिपक्वता र उत्कृष्टता हासिल गर्दै यस समयक्रममा आयोग पद्धतिमा आधारित संस्थाको रुपमा स्थापित भएको छ। आयोगको इतिहासको शुरुवात् वि.सं.२००४ सालमा जारी भएको नेपाल सरकार वैधानिक कानूनबाट भएको हो। सरकारी सेवामा योग्य व्यक्तिहरूको भर्ना सुनिश्चित गर्ने उद्देश्य सहित उक्त कानूनको धारा ६५ मा दरखास्त परिषद्को व्यवस्था गरिएको थियो । तर उक्त वैधानिक कानून लागू हुन नसकेको कारण सो परिषद् समेत गठन भई क्रियाशील हुन सकेन ।

प्रजातन्त्रको स्थापना पश्चात् वि.सं.२००७ सालमा जारी भएको नेपालको अन्तरिम शासन विधानको धारा ६४ मा पब्लिक सर्भिस कमिशनको व्यवस्था गरिएको थियो । उल्लेखित व्यवस्था अनुसार नेपाल पब्लिक सर्भिस कमिशनको विधिवत् स्थापना वि.सं.२००८ साल असार १ गते भएको हो । उक्त विधानको धारा ६७ अनुसार सरकारका "सबै जागीरदारमा भर्नाका निमित्त जाँच गर्नु" कमिशनको उद्देश्य रहेको थियो । जाँच गर्नुका अलावा विधानमा निजामती जागीरदारको भर्ना गर्ने तरिका, नियुक्ति, सरुवा र बढुवा गर्ने सिद्धान्त एवम् अनुशासन सम्बन्धी सबै विषयमा पब्लिक सर्भिस कमिशनको सल्लाह लिनु पर्ने व्यवस्था गरिएको थियो। तर श्री ५ बाट कमिशनसँग सल्लाह लिन आवश्यक छैन भनी नियमद्वारा तोकेमा सोही बमोजिम हुने व्यहोराको क्षेत्राधिकार सीमित पार्न सक्ने व्यवस्था समेत विधानमै उल्लेख गरिएको थियो।

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०१५ को धारा ५९ मा लोक सेवा आयोगको व्यवस्था गरी धारा ६० मा सरकारको सबै सेवा वा पदमा भर्नाका निमित्त जाँच गर्ने कर्तव्य तोकिएको थियो । निजामती सेवाका पदमा भर्ना गर्ने तरिका, नियुक्ति, सरुवा र बढुवा गर्दा उम्मेदवारको विषयमा विचार गर्ने सिद्धान्तका विषयमा तथा निजामती कर्मचारीको अनुशासन लगायतका विषयमा आयोगको परामर्श लिनु पर्ने व्यवस्था गरिएको थियो। यद्यपि, श्री ५ बाट आयोगसँग परामर्श लिन आवश्यक छैन भनी नियमद्वारा तोकेमा सोही बमोजिम हुने व्यहोराको स्वैच्छिक

प्रबन्ध समेत सो संविधानमा समावेश गरियो । यही प्रावधानलाई टेकेर २०१७ साल माघ २५ मा पब्लिक सर्भिस कमिशन कारवाही बन्देज नियम, २०१७ जारी गरी तत्कालीन राजा महेन्द्रद्वारा २०१७ माघ २५ देखि २०१८ जेठ मसान्तसम्म लोक सेवा आयोगलाई नै निलम्बन गरिएको थियो ।

नेपालको संविधान २०१९ को धारा ७८ मा निजामती सेवाका शर्त सम्बन्धी कानून, नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारवाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त, सेवा परिवर्तन, विभागीय सजाय लगायतका विषयमा लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने व्यवस्था गरिएको थियो । त्यस्तै निजामती सेवाको पदमा लोक सेवा आयोगको परामर्श विना नयाँ भर्नाद्वारा स्थायी नियुक्ति भएको कुनै पनि व्यक्तिले निवृत्तभरण नपाउने व्यवस्था गर्नुका साथै संविधानमा वि.सं. २०२३ मा भएको पहिलो संशोधनबाट सङ्गठित संस्थाका कर्मचारीको सेवा शर्त सम्बन्धी नियम र त्यस्तो संस्थाको सेवा वा पदमा नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारवाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तका विषयमा लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनु पर्ने प्रावधान समेत थप भयो । साविकका संविधानमा भएको श्री ५ बाट लोक सेवा आयोगको परामर्श लिन आवश्यक छैन भनी नियमद्वारा तोक्न सक्ने संविधानको व्यवस्था यस संविधानमा समावेश गरिएन।

नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ को धारा १०२ मा निजामती सेवाको पदमा नियुक्तिको निमित्त उपयुक्त उम्मेदवार छनौट गर्न परीक्षाहरू सञ्चालन गर्नु लोक सेवा आयोगको कर्तव्य तोकिएको थियो भने निजामती सेवाको निवृत्तिभरण पाउने पदमा लोक सेवा आयोगको परामर्श बिना स्थायी नियुक्ति नगरिने व्यवस्था गरियो । निजामती सेवाको शर्त सम्बन्धी कानूनको विषयमा, निजामती सेवा वा पदमा नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारवाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सिद्धान्तको विषयमा, सेवा परिवर्तन गरी सरुवा वा बढुवा गर्दा उम्मेदवारको उपयुक्तताको विषयमा र कुनै पनि निजामती कर्मचारीलाई दिइने विभागीय सजाय लगायतका विषयमा लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने व्यवस्था थियो । नेपालको संविधान, २०१९ ले लोक सेवा आयोगलाई प्रदान गरेको सङ्गठित संस्थाको पदपूर्ति तथा विभागीय कारवाही सम्बन्धी अधिकार यस संविधानमा समावेश गरिएन।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ मार्फत लोक सेवा आयोगलाई साविककै काम, कर्तव्य तथा परामर्श सम्बन्धी अधिकार प्रदान गरिएको थियो । सङ्गठित संस्थाको पदपूर्ति तथा

विभागीय कारवाहीका सम्बन्धमा त्यस्तो संस्थाले चाहेमा लोक सेवा आयोगले परामर्श दिनुपर्ने भन्ने उल्लेख गरी कमजोर रुपमै भए पनि अधिकार क्षेत्र पुनः स्थापित गर्ने प्रयत्न भएको देखिन्छ । यसका साथै सैनिक सेवा, सशस्त्र प्रहरी सेवा वा प्रहरी सेवाका पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा लोक सेवा आयोगको परामर्श लिनुपर्ने व्यवस्था समेत यस संविधानमा समावेश गरियो ।

नेपालको संवैधानिक विकासक्रमको सात दशकको इतिहासमा पहिलो पटक वि.सं.२०७२ मा संविधानसभाबाट निर्मित नेपालको संविधानमा नेपालको सङ्घीय संरचना अनुरुप केन्द्रमा लोक सेवा आयोग तथा प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश लोक सेवा आयोगको प्रबन्ध गरिएको छ । प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश लोक सेवा आयोग रहने र उक्त आयोगको गठन, काम, कर्तव्य र अधिकार प्रदेश कानून बमोजिम हुने तथा उक्त कानूनको प्रयोजनको लागि सङ्घीय संसदले कानून बनाई आधार र मापदण्ड निर्धारण गर्ने प्रवधान नेपालको संविधानले गरेको छ।

१.२ प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन

नेपालको संविधानको धारा २४४ को उपधारा (२) मा प्रत्येक प्रदेशमा प्रदेश लोक सेवा आयोग रहनेछ भन्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ। प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५ लाई आत्मसात गर्दै आयोगको गठन, काम, कर्तव्य, अधिकार र कार्यविधिका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ सुदूरपश्चिम प्रदेशको प्रदेश सभाबाट मिति २०७६ साल साउन १० गते पारित भई प्रदेश प्रमुखबाट मिति २०७६ साल साउन १५ गते प्रमाणीकरण भई लागू भएको हो।

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा (३) बमोजिम मिति २०७७ साल चैत ९ गते आयोगका पदाधिकारीहरूको नियुक्ति भए पछि प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन भई आयोगले पूर्णता पाएको हो। माननीय प्रदेश प्रमुखज्यू समक्ष मिति २०७७ साल चैत्र १८ गते प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४ को उपदफा (३) बमोजिम आयोगका अध्यक्ष श्री यज्ञराज बोहराले प्रदेश प्रमुखज्यूको कार्यालयमा एक औपचारिक समाहरोह बीच शपथग्रहण गर्नु भएको र प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ४ को उपदफा (३) बमोजिम माननीय प्रदेश प्रमुखज्यूको समुपस्थितिमा आयोगका अध्यक्ष समक्ष आयोगका सदस्यहरू लक्ष्मण बहादुर खड्का र भागरथी रानाले शपथग्रहण गर्नु भएको थियो ।

शपथ ग्रहण समारोहमा सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारका माननीय मुख्यमन्त्री श्री त्रिलोचन भट्टज्यू, प्रदेश सभाका सभामुख माननीय अर्जुन बहादुर थापाज्यू, माननीय मन्त्रीज्यूहरू, प्रमुख प्रतिपक्ष दलका नेता माननीय डा. रणबहादुर रावलज्यू, माननीय प्रदेश सभाका सदस्यज्यूहरू, प्रमुख सचिवज्यू, सबै मन्त्रालयका सचिव लगायत विभिन्न निकायका प्रमुखहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

१.३ आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

सुदूरपश्चिम प्रदेश लोक सेवा आयोग, ऐन, २०७६ को दफा ७ मा व्यवस्था भए बमोजिम आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार निर्धारण गरेको छः-

(१) प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाको पदमा नियुक्तिका लागि उपयुक्त उम्मेदवार छनौट गर्न परीक्षा सञ्चालन गर्नु आयोगको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाको पद बाहेक प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अनुसन्धान ब्युरो, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा, स्थानीय तह सरकारी सेवा तथा स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको पदमा पदपूर्तिका लागि लिइने लिखित परीक्षा आयोगले संचालन गर्नेछ ।

(३) प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अनुसन्धान ब्यूरो, प्रदेश अन्य सरकारी सेवाको पद, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवाको पद, स्थानीय सरकारी सेवाको पद तथा स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको पदमा स्थायी नियुक्ति गर्दा आयोगको परामर्श विना गरिने छैन ।

(४) देहायका विषयमा आयोगको परामर्श लिनु पर्नेछः-

(क) प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवाको पद र स्थानीय सरकारी सेवाको पदमा ६ महिना भन्दा बढी समयका लागि नियुक्ति गर्दा उम्मेदवारको उपयुक्तताको विषयमा,

(ख) प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा तथा स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको पदमा कर्मचारीको सेवा, शर्त सम्बन्धी कानूनको विषयमा,

(ग) प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा तथा स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको

पदमा नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारवाही गर्दा अपनाउनुपर्ने सिद्धान्तको विषयमा,

(घ) प्रदेश प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति तथा बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सिद्धान्तको विषयमा,

(ङ) कुनै एक प्रकारको प्रदेश निजामती सेवा वा स्थानीय सरकारी सेवाको पदबाट अर्को प्रकारको प्रदेश निजामती सेवा वा स्थानीय सरकारी सेवाको पदमा वा प्रदेश अन्य सरकारी सेवाबाट प्रदेश निजामती सेवा वा स्थानीय सरकारी सेवाको पदमा सरुवा वा बढुवा गर्दा उम्मेदवारको उपयुक्तताको विषयमा र

(च) प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा वा स्थानीय सरकारी सेवाका कर्मचारीलाई दिइने विभागीय सजायको विषयमा ।

(५) उपदफा (१) (२) (३) (४) मा उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकार साथै अन्य काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग देहायको अधार र मापदण्ड बमोजिम गर्नु पर्नेछः-

(क) लोक सेवा आयोग सम्बन्धी प्रचलित कानूनी व्यवस्थाको आधारभूत मान्यता र सिद्धान्त।

(ख) विभिन्न सेवाको लागि उपयूक्त उम्मेदवार छनौटका लागि सञ्चालन गरिने परीक्षाको किसिम, पाठ्यक्रम तर्जुमा, परिक्षण विधि निर्धारण, विज्ञहरूको छनौट, प्रश्नपत्र निर्माण तथा परिमार्जन, परीक्षा सञ्चालन उत्तरपुस्तिकामा सङ्केत नम्बरको प्रयोग, उत्तरपुस्तिका परिक्षण, अन्तरवार्ता सञ्चालन, नतिजा प्रकाशन र सिफारिस लगायतका काम कारवाही सम्बन्धमा लोक सेवा आयोगले अपनाएको अभ्यास, विधि तथा मापदण्ड ।

(६) आयोगले आफूले गरेको काम कारवाहीको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश प्रमुख समक्ष पेश गर्नेछ र प्रदेश प्रमुखले मुख्यमन्त्री मार्फत प्रदेश सभा समक्ष पेश गर्न लगाउनेछ ।

१.४ आयोगको सेवागत क्षेत्र

१.४.१ प्रदेश निजामती सेवाः

प्रदेश प्रहरी सेवा र प्रदेश अन्य सरकारी सेवा तथा प्रदेश निजामती सेवा होइन भनि प्रदेश कानूनद्वारा तोकिएको सेवा बाहेकको प्रदेश सरकारको सेवाहरू।

१.४.२ प्रदेश प्रहरी सेवाः

प्रदेश कानून बमोजिम गठन भएको प्रदेश प्रहरी सेवा।

१.४.३. प्रदेश अन्य सरकारी सेवाः

प्रदेश निजामती र प्रहरी सेवा बाहेक प्रदेश कानून बमोजिम गठन भएका प्रदेश सरकारका अन्य सरकारी सेवा।

१.४.४. प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवाः

पचास प्रतिशत वा सो भन्दा बढी शेयर वा जायजेथामा प्रदेश सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रण भएको संस्थान, कम्पनी, बैङ्क, समिति वा प्रदेश कानून बमोजिम स्थापित वा प्रदेश सरकार द्वारा गठित आयोग, संस्थान, प्राधिकरण, निगम, प्रतिष्ठान, बोर्ड, केन्द्र, परिषद् वा यस्तै प्रकृतिका अन्य सङ्गठित संस्थाहरू।

१.४.५ स्थानीय सरकारी सेवाः

संविधानको धारा २८५ को उपधारा (३) बमोजिम गाँउ कार्यपालिका र नगरपालिकाले आफ्नो प्रशासन सञ्चालन गर्न आवश्यकता अनुसार कानून बमोजिम गठन र सञ्चालन गर्ने विभिन्न सरकारी सेवा ।

१.४.६ स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाः

पचास प्रतिशत वा सो भन्दा बढी शेयर वा जमानतमा स्थानीय तहको स्वामित्व वा नियन्त्रण भएको संस्थान, कम्पनी, बैङ्क, समिति वा स्थानीय कानून बमोजिम स्थापित वा स्थानीय सरकारद्वारा गठित आयोग, संस्थान, प्राधिकरण, निगम, प्रतिष्ठान, बोर्ड, केन्द्र, परिषद् वा यस्तै प्रकृतिका अन्य सङ्गठित संस्था ।

१.५ आयोगका प्रमुख कार्यहरूः

(क) दक्ष/विज्ञहरूको सूची तयार,

(ख) पाठ्यक्रम तर्जुमा,

(ग) शैक्षिक योग्यता निर्धारण,

(घ) पदपूर्तिका लागि विज्ञापन ,

(ङ) प्रश्नपत्र तयारी र परिमार्जन

(च) परीक्षा सञ्चालन ,

(छ) लिखित परीक्षा नतिजा प्रकाशन ,

(ज) अन्तर्वार्ता तथा सिफारिस,

(झ) अनुसन्धानात्मक तथा प्रवर्धनात्मक कार्य,

(ञ) परामर्श सम्बन्धी कार्य,

(ट) समन्वय र सहयोग,

(ठ) निरीक्षण र अनुगमन,

(ड) सामान्य सिद्धान्तको निर्माण,

(ढ) वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने।

१.६ प्रतिवेदन

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ६६ को उपदफा (१) मा आयोगले दफा ७ को उपदफा (६) बमोजिमको वार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र प्रदेश प्रमुख समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ र सो प्रतिवेदनमा देहायका विषयहरु उल्लेख गर्नुपर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ । उक्त कानूनी व्यवस्था बमोजिम आयोगले आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को वार्षिक प्रतिवेदन माननीय प्रदेश प्रमुखज्यू समक्ष प्रस्तुत गरेको छः-

क) उम्मेदवार छनौट गर्न लिएको परीक्षा र परीक्षामा उत्तीर्ण परीक्षार्थी सम्बन्धी,

ख) विभिन्न निकायलाई दिएको परामर्श र परामर्श बमोजिम काम भए नभएको सम्बन्धी,

ग) प्रदेश सेवाका पदमा बहाल रहेका कर्मचारीहरूको सेवा शर्त सम्बन्धी कानूनको सिद्धान्तको विषयको परामर्श सम्बन्धी,

घ) प्रदेश सरकारमा बहाल रहेका कर्मचारीलाई विभागीय कारवाही र सजाय गर्दा दिएको परामर्श र परामर्श बमोजिम काम भए नभएको सम्बन्धी,

ङ) विभिन्न सेवाको पदमा नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारवाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको बारेमा दिएको परामर्श सम्बन्धी,

च) प्रदेश सेवाको सुधार गर्नु पर्ने विषय लगायत आयोगले आवश्यक देखेका अन्य विषय ।

परिच्छेद २
आयोगको कार्यसम्पादनका आधारहरू

२.१. संविधान

नेपालको संविधानको भाग २३, धारा २४४ मा प्रदेश लोक सेवा आयोग सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ । उक्त संबैधानिक व्यवस्था बमोजिम सङ्घीय संसदले प्रदेश लोक सेवा आयोगको (आधार र मापदण्ड) निर्धारण ऐन २०७५ बनाई प्रदेश लोक सेवा आयोगको गठन, काम, कर्तव्य, अधिकार र मापदण्ड निर्धारण गरेको छ | सङ्घीय संसदबाट बनेको उक्त ऐन बमोजिम प्रदेश सभाबाट प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ पारित भई लागू भएको छ । प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ बनेपछि प्रदेश लोक सेवा आयोग गठन भई आयोगलाई तोकिएको जिम्मेवारी निर्वाह गर्दै हाल प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका रिक्त पदहरूमा पदपूर्तिको कार्य भैरहेको छ ।

२.१.१ कानूनहरू :

आयोगले आफ्नो कार्यसम्पादनको सिलसिलामा अवलम्वन गर्ने प्रचलित मुख्य कानून एवम् कार्यविधिहरूको सूची देहाय अनुसार छः

- नेपालको संविधान
- प्रदेश लोक सेवा आयोग (आधार र मापदण्ड निर्धारण) ऐन, २०७५
- प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६
- प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७८
- प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन निर्देशिका), २०७८
- प्रदेश लोक सेवा आयोग परीक्षा दस्तुर एवम् खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७८
- प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारी एवम् विषयविज्ञ/विशेषज्ञ र कर्मचारीहरूको आचारसंहिता, २०७८
- प्रदेश लोक सेवा आयोगका बैठक सञ्चालन कार्यविधि, २०७८
- कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५
- निजामती सेवा ऐन, २०४९
- निजामती सेवा नियमावली, २०५०

- स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३
- स्वास्थ्य सेवा नियमावली,२०५५
- विभिन्न सेवा, समूह सञ्चालन सम्बन्धी प्रचलित ऐन तथा नियमावलीहरू,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- लोक सेवा आयोगबाट प्रतिपादित सिद्धान्तहरू
- प्रदेश लोक सेवा आयोगका समय-समयका निर्णयहरू
- अन्य प्रचलित कानूनहरू ।

२.२ सङ्गठनात्मक संरचना र कार्यक्षेत्र

गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि योग्य र सक्षम जनशक्ति छनौट गरी प्रदेश सरकार र स्थानीय तहलाई सुशासन प्रवर्द्धनमा सहयोग गर्न गठन भएको प्रदेश लोक सेवा आयोगले प्रदेश भित्रका प्रदेश सरकारका मन्त्रालय, निर्देशनालय, विभाग तथा कार्यालयहरू, प्रदेश स्तरका अन्य सरकारी सेवाका र सङ्गठित संस्थाका सेवाका पदहरूको पदपूर्ति गर्नुका साथै स्थानीय तहको सरकारी सेवा तथा स्थानीय तहका सङ्गठित संस्थाका सेवाका पदहरूको पदपूर्ति गर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ । साथै सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गतका नौ जिल्लाहरूका ८८ स्थानीय तहहरूको विभिन्न तहका पदहरूको पदपूर्ति गर्ने कार्य आयोगको कार्यक्षेत्र भित्र पर्दछ । साथै प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ बमोजिम प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अनुसन्धान ब्यूरो, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा तथा स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको पदमा पदपूर्ति गर्ने समेत कार्य क्षेत्र रहेको छ।

यी सम्पूर्ण कार्यहरू हाललाई सुदूरपश्चिम प्रदेशको अस्थायी राजधानी धनगढीमा रहेको प्रदेश लोक सेवा आयोगको कार्यालयबाट सञ्चालन भैरहेका छन्। आयोग स्थापनाको प्रारम्भिक चरण भएता पनि आयोगले प्राप्त भौतिक र मानव संशाधनको उचित प्रयोगबाट आफ्नो कार्यलाई व्यवस्थित रुपले सञ्चालन गरिरहेको छ। आयोगको कार्य सञ्चालन गर्ने प्रयोजनको लागि समयक्रममा प्रदेशका अन्य जिल्लाहरूमा पनि शाखा कार्यालयहरू स्थापना गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । हाल यस आयोगमा आयोगका पदाधिकारी तथा २६ जना कर्मचारीहरूबाट कार्यसम्पादन भईरहेको छ । आयोगको सङ्गठन संरचना र कर्मचारीको दरबन्दी प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरे बमोजिम हुने कानूनी व्यवस्था रहेको तथा सङ्गठन

संरचना अनुसार ३ वटा माहाशाखा र १० वटा शाखाहरू रहेका छन् । सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत आयोगको अस्थायी सङ्गठन संरचना र दरबन्दी बमोजिम आयोगमा एघारौं तहको सचिव सहित कुल ४५ जनाको दरबन्दी रहेको छ। आयोगको अस्थायी सङ्गठन संरचना र दरबन्दी सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा उल्लेख गरिएको छ।

२.३ आयोगबाट कार्यसम्पादन हुँदा अवलम्बन गरिने सिद्धान्तहरू :

आयोगले कार्यसम्पादन गर्दा स्वतन्त्र, निष्पक्ष तथा स्वच्छताको आधारमा योग्यता प्रणालीलाई प्रमुख प्राथमिकता दिई देहाय बमोजिमका सिद्धान्तहरू अवलम्बन गर्नु पर्दछ । यसरी योग्यता, स्वच्छता र निष्पक्षताको जगमा उत्कृष्टताको मापन गरी प्रदेश सरकार र स्थानीय तहहरूलाई चाहिने जनशक्तिको छनौट तथा सिफारिस गर्ने कार्यमा प्रदेश लोक सेवा आयोग प्रतिवद्ध भई कार्य सम्पादन गर्नु आयोगको दायित्व हुन्छ । लोक सेवा आयोगका देहाय बमोजिमका स्थापित सिद्धान्तहरूलाई प्रदेश लोक सेवा आयोगले अनुसरण गरी कार्य सम्पादन गर्दै आएको छ।

२.३.१ योग्यताको सिद्धान्त (Principle of Merit)

आयोगबाट सञ्चालन हुने परीक्षाहरूमा उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्न सक्ने ज्ञान, सीप, क्षमता, योग्यता र दक्षताका आधारमा अब्बल हुने उम्मेदवारलाई स्थायी नियुक्तिका लागि सिफारिस गरिन्छ।

२.३.२ गोपनीयताको सिद्धान्त (Principle of Confidentiality)

आयोगले तोकेका विषयहरू बाहेक आयोगबाट सञ्चालन हुने परीक्षा सम्बन्धी सबै कार्यहरूमा गोपनीयता कायम गरिन्छ |

२.३.३ स्वच्छताको सिद्धान्त (Principle of Fairness)

आयोगका सम्पूर्ण काम कारवाहीमा इमान्दारिता, जिम्मेवारीपन, विश्वसनियता र उत्तरदायित्व सुनिश्चित गरिन्छ। आयोगले लिने निर्णयहरू र आयोगबाट सञ्चालन हुने क्रियाकलापलाई स्वच्छ र वस्तुगत बनाउन आवश्यक संस्थागत, संरचनागत एवम् कार्यविधिगत प्रबन्ध गरिन्छ।

२.३.४ निष्पक्षताको सिद्धान्त (Principle of Impartiality)

लिखित तथा मौखिक परीक्षामा प्रतिस्पर्धा गराई भनसुन तथा दवाव जस्ता क्रियाकलापलाई अस्वीकार गर्दै विना भेदभाव आयोगका सबै क्रियाकलापमा निष्पक्षता र स्वच्छता कायम

गरिन्छ। आयोगका निर्णय र परीक्षा सम्बन्धी काम कारवाहीबाट कोही कसैलाई अन्याय नहुनेमा पूर्ण सजकता अपनाइन्छ भने कुनै पनि ढङ्गले कसैलाई पनि पक्षपात हुन नसकिने गरि पद्धति कायम गरिएको छ ।

२.३.५ समावेशीताको सिद्धान्त (Principle of Inclusiveness)

पदपूर्तिका लागि आयोगमा माग प्राप्त भएका पदहरू राज्यको समावेशीकरण नीति बमोजिम प्रतिशत निधारण गरी सम्बन्धित समूहका उम्मेदवारबीच मात्र प्रतिस्पर्धा हुने गरी पदपूर्ति गरिन्छ । लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ३७ बमोजिम अन्तर्वार्ता समिति गठन गर्दा समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गर्ने प्रावधान रहेको छ ।

२.३.६ समान अवसरको सिद्धान्त (Principle of Equal Opportunity)

आयोगबाट हुने विज्ञापनमा सम्बन्धित पदका लागि योग्यता पुग्ने नेपाली नागरिकको पँहुच सुनिश्चित गर्न आवश्यक प्रबन्ध मिलाइन्छ । सम्बन्धित विज्ञापनका लागि तोकिएको योग्यता पुग्ने सबैलाई दरखास्त पेस गर्न समान अवसर प्रदान गरिन्छ ।

२.३.७ द्विअन्ध सिद्धान्त (Principle of Double Blind)

पदपूर्ति प्रक्रियाको कुनै एक गोप्य चरणमा संलग्न हुने पदाधिकारी, विषयविज्ञ वा विशेषज्ञ कर्मचारीलाई सो प्रक्रियाको अन्य चरणहरूमा संग्लन गराईदैन र जानकारी समेत दिइँदैन । उत्तरपुस्तिका परिक्षण गर्ने परीक्षकले कुन बिद्यार्थीको उत्तरपुस्तिका परिक्षण गरेको हो, थाहा हुदैन । प्राप्ताङ्क तालिकीकरण गर्ने कर्मचारी कुन प्राप्ताङ्क कसको हो भन्ने बारेमा पूर्णता अनभिज्ञ रहन्छ । अन्तर्वार्ता समितिका सदस्यहरू समेत अन्तर्वार्ता दिदै गरेको उम्मेदवारको लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्कका बारेमा पूर्णतः अनभिज्ञ रहन्छन् । त्यस्तै आयोगका हरेक महाशाखाहरूलाई विशिष्टिकृत जिम्मेवारी प्रदान गरिएको हुन्छ । कुनै महाशाखा/शाखाको कार्य सम्पादनमा अर्को महाशाखा/शाखाको प्रत्यक्ष पँहुच र संलग्नता रहँदैन।

२.३.८ परिचय-शून्यताको सिद्धान्त (Principle of Identity Masking)

लिखित परीक्षा सकिएपछि आयोगले उत्तरपुस्तिका परीक्षण गराउनु अगावै उम्मेदवारले उत्तरपुस्तिकामा लेखेको सबै व्यक्तिगत विवरणहरूलाई दोहोरो सङ्केतिकरण (Double Coding) गरी उत्तर पुस्तिकाबाट अलग गराई कोड परिचय कायम गरिन्छ।यसो गर्दा विज्ञ तथा कर्मचारीले उक्त उत्तर पुस्तिका कसको हो भन्ने कुरा थाहा पाउँदैनन्। यो प्रक्रिया अन्तिम नतिजा प्रकाशनको प्रक्रिया बाहेक सबै चरणमा कायम हुन्छ। यसबाट

उत्तरपुस्तिकाको निष्पक्ष र निर्वैयक्तिक परीक्षण सुनिश्चित हुन्छ। त्यस्तै उत्तरपुस्तिका परीक्षण पश्चात् वैयक्तिक पहिचान बिहीन रुपमा प्राप्ताङ्कको तालिका तयार पारिन्छ । अन्तर्वार्ता लगायत छनौट प्रक्रियाका सम्पूर्ण परीक्षाका अङ्कहरू एकीकृत गरे पश्चात् मात्र छनौट हुने उम्मेदवारको वैयक्तिक पहिचान विसङ्केतिकरण (Decoding) प्रक्रिया मार्फत पत्ता लगाइन्छ ।

२.३.९ असंलग्नताको सिद्धान्त (Principle of Non-Involvement)

आयोगबाट सञ्चालित कुनै पनि परीक्षामा आयोगका पदाधिकारी, कर्मचारी वा विज्ञका नातेदार संलग्न भएको अवस्थामा त्यस्ता पदाधिकारी, कर्मचारी वा विज्ञलाई उक्त परीक्षाको नतिजा प्रकाशन सम्मको प्रक्रियाबाट अलग राखिन्छ, संलग्न गराईदैन ।

२.४ कार्यसम्पादन प्रक्रिया र कार्य प्रवाह

प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा तथा स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको विभिन्न पदहरूमा उपयुक्त उम्मेदवार छनौट गर्नको लागि लिखित परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य गर्न आयोगले अवलम्बन गर्ने कार्य प्रक्रिया देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छः-

चित्र :-१ पदपूर्ति सम्बन्धी कार्यप्रवाह

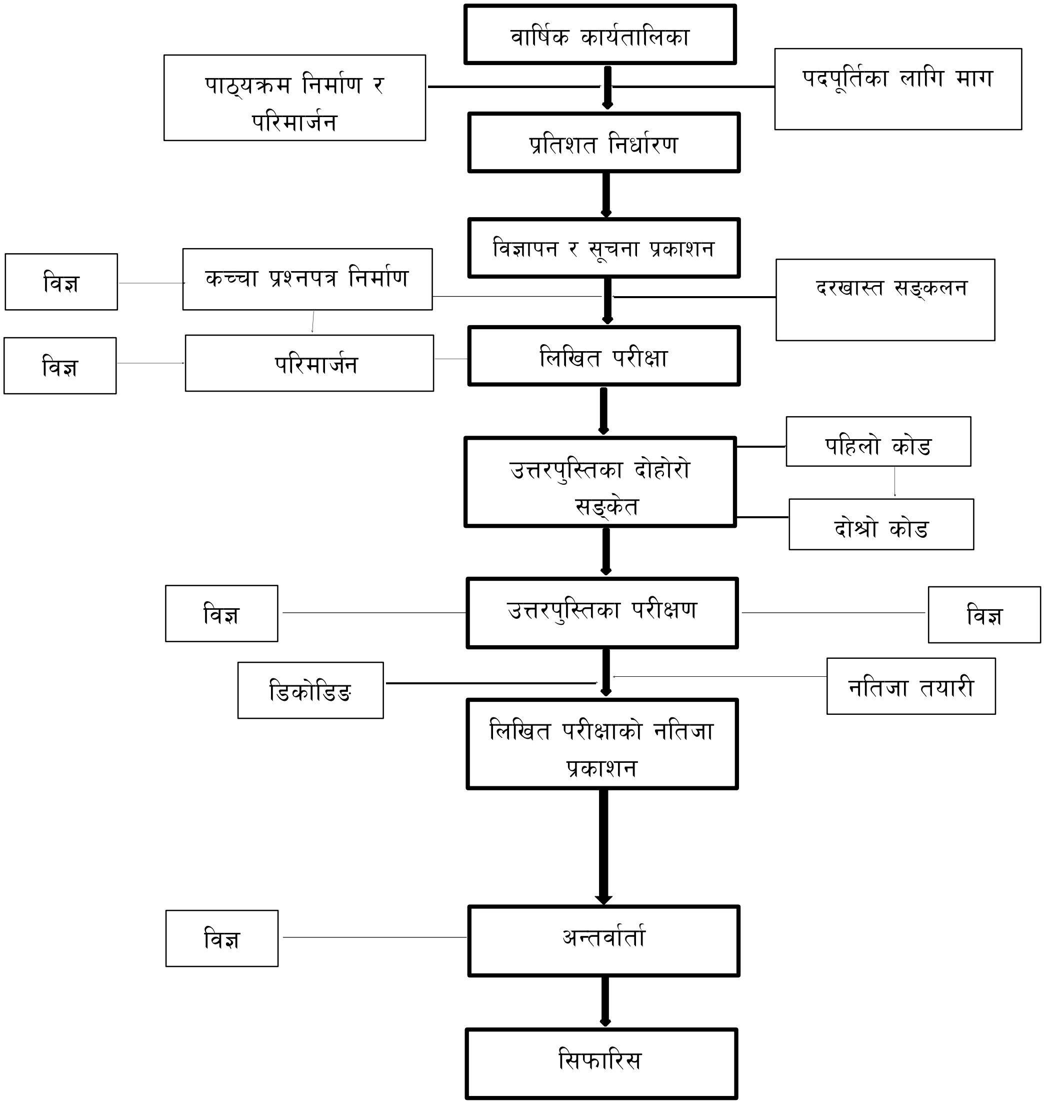

माथिको चित्र १ मा उल्लिखित कार्यहरूको सङ्क्षिप्त परिचय तल प्रस्तुत गरिएको छः-

२.४.१ वार्षिक कार्यतालिका

प्रदेश निजामती सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा र प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अनुसन्धान ब्यूरो तथा स्थानीय तहका अन्य सङ्गठित संस्थाका लागि आयोगबाट पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका तयार गरी लागू गरिन्छ ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग गठन भई क्रियाशील रहेको भए तापनि प्रदेश निजामती सेवा ऐन, स्थानीय सरकारी सेवा ऐन, प्रदेश प्रहरी सेवा ऐन बनिनसकेको र सम्बन्धित निकायबाट पदपूर्तिको माग समयमा प्राप्त भई नसकेको हुँदा आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका समयमै सार्वजनिक गर्न कठिनाइ भएको । प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहहरूबाट सहायक स्तरका केही पदहरूको मागको आकृति फारम भरी प्राप्त हुना साथ मिति २०७८/११/१३ गते देखि लागु हुने गरि आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका सार्वजनिक गरि पदपूर्ति कार्यलाई निरन्तरता दिइएको थियो ।

२.४.२ माग सङ्कलन

वार्षिक कार्यतालिका प्रकाशित भएपछि कार्यतालिका अनुरुपको कार्य अघि बढाउन सेवा संञ्चालन गर्ने मन्त्रालय तथा निकायहरूबाट रिक्त पदहरूको माग आकृति फारम सङ्कलन गर्ने । वार्षिक कार्यतालिका अनुसार विज्ञापन हुने महिनाको शुरुमै माग सङ्कलन कार्य गरि पदपूर्ति गर्नुपर्ने पदहरूको पहिचान गरिन्छ।

२.४.३ प्रतिशत निर्धारण

सेवा समूह सञ्चालन गर्ने मन्त्रालय/निकायबाट रिक्त पदहरूको माग आकृति फारम प्राप्त भएपछि विज्ञापन प्रकाशन गर्नु अघि सम्बन्धित कानूनको अधिनमा रही प्रतिशत निर्धारण गरिन्छ ।

२.४.४ विज्ञापन प्रकाशन

(क) प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको हकमा कानून बमोजिम प्रतिशत निर्धारण गरी बढुवा, आन्तरिक प्रतियोगिता, खुला तथा समावेशी समूहहरूमा पदसङ्ख्या छुट्याई आयोगले विज्ञापन प्रकाशन गरी दरखास्त आव्हान गर्दछ।

(ख) प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा तथा स्थानीय तहको सङ्गठित सेवाको हकमा कार्यतालिकामा निर्धारित समयमा पदपूर्तिको विज्ञापन गर्नका लागि सम्बन्धित संस्थाले आयोगमा सहमतिका लागि माग गर्दछन्।

२.४.५ दरखास्त सङ्कलन

विज्ञापन प्रकाशन भएपछि सूचनामा दिइएको म्यादभित्र प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा तर्फका खुला, आन्तरिक प्रतियोगिता र बढुवा विज्ञापन गरी दरखास्त सङ्कलन गरिन्छ। प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा, स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको हकमा भने सम्बन्धित संस्थाले नै दरखास्त सङ्कलन गर्दछन्।

२.४.६ लिखित परीक्षा

विज्ञापन प्रकाशन भएसँगै विज्ञापित पदहरूको परीक्षा सञ्चालनको लागि विज्ञहरूको सेवा लिई प्रश्नपत्र तयार गरिन्छ । प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अनुसन्धान ब्यूरो र प्रदेशका अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा र स्थानीय तहको सेवा तथा स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको विज्ञापित पदका लागि तोकिएको मितिमा आयोगले लिखित परीक्षा सञ्चालन गर्दछ।

२.४.७ उत्तरपुस्तिका सङ्केतीकरण र परीक्षण

लिखित परीक्षा सञ्चालन भएपछि सम्बन्धित उम्मेदवारहरूको उत्तरपुस्तिकामा प्रथम र द्वितीय सङ्केत नम्बर राखी सङ्केतीकरण गरिन्छ र उम्मेदवारको व्यक्तिगत विवरण उत्तरपुस्तिकाबाट अलग गरी सिलबन्दी रूपमा अलग अलग स्थानमा राखिन्छ।

२.४.८ लिखित परीक्षा नतिजा, अन्तर्वार्ता र सिफारिस

क) विज्ञहरूबाट उत्तरपुस्तिका परीक्षण गराई उम्मेदवारले प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्क तथा माग पदसङ्ख्याको तुलनामा आयोगको ऐन तथा नियमावलीमा उल्लेखित व्यवस्थाका आधारमा माग पदभन्दा निश्चित थप सङ्ख्यामा सम्बन्धित विज्ञापनमा अधिकतम् अङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेद्वारको मात्र नाम डिकोड गरी लिखित परीक्षाको नतिजा वर्णानुक्रमका आधारमा प्रकाशन गरिन्छ।

ख) प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्थाको सेवा र स्थानीयतहको सङ्गठित संस्थाको सेवाको हकमा लिखित परीक्षा नतिजा प्रकाशन गरी अन्तर्वार्ता तथा अन्य परीक्षा कार्यक्रम प्रकाशन गर्न सम्बन्धित निकायमा गोप्य ढङ्गले पठाइन्छ।

ग) प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको हकमा लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरूको अन्तर्वार्ता एवम् सम्बन्धित पदको पाठ्यक्रम योजना बमोजिमका प्रयोगात्मक परीक्षा समेतको परीक्षा सञ्चालन गरिन्छ ।

घ) यसरी अन्तर्वार्ता लगायत उक्त सबै परीक्षामा प्राप्ताङ्क र लिखित परीक्षाको प्राप्ताङ्कको कुल योगका आधारमा अधिकतम् अङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरूलाई स्थायी नियुक्तिको लागि सिफारिस गरिन्छ।

ङ) प्रदेश प्रहरी सेवा तथा प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश सङ्गठित सेवा र स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाले अन्तर्वार्ता तथा सिफारिसको कार्य आफै गर्दछ ।

२.४.९ कार्य विभाजनः प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ८ मा भएको व्यवस्था बमोजिम आन्तरिक कार्यसम्पादनका लागि अध्यक्ष र सदस्यको अनुसूची २ बमोजिम कार्य विभाजन गरिएको छ ।

२.४.१० काम कारवाही बदर गर्न सक्नेः प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन,२०७६ को दफा (५५) बमोजिम संविधान, यो ऐन र अन्य प्रचलित कानून बमोजिम आयोगको परामर्श लिनुपर्ने विषयमा आयोगको परामर्श नलिई काम कारवाही भए गरेमा आयोगले त्यस्तो काम कारवाही बदर गर्न सक्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ ।

२.४.११ अधिकार प्रत्योजनः प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन,२०७६ को दफा ७६ को उपदफा (१) मा आयोगले यस ऐन बमोजिमको आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकार मध्ये कुनै काम कर्तव्य र अधिकार अध्यक्ष, सदस्य वा आयोगको कुनै कार्यालय वा आयोगको वा प्रदेश सरकारको कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ ।

२.५ सङ्गठनात्मक कार्यविवरण

सुदूरपश्चिम प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ बाट निर्देशित काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि यस आयोगका महाशाखा, शाखा तथा इकाइहरूले सम्पादन गर्ने कार्य जिम्मेवारीलाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छः-

प्रशासन तथा योजना महाशाखा

- आयोगको आन्तरिक, सामान्य तथा कर्मचारी प्रशासन र जनसम्पर्क।
- आयोगको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण तथा सुधार।
- वार्षिक योजना तयारी, कार्यान्वयन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धी।

- बजेट तयार गर्ने, लेखा सञ्चालन गर्ने, नगदी, जिन्सी, राजश्व आदिको दुरुस्त हिसाव राख्ने र लेखा परीक्षण।
- स्वीकृत दरबन्दी रिक्त रहे वा नरहेको, रिक्त रहेको भए कानून बमोजिम माग भए वा नभएको, कानून बमोजिम नियुक्ति, सरुवा, बढुवा भए नभएको अनुगमन, निरीक्षण तथा सुपरीवेक्षण सम्बन्धी।
- लोक सेवा आयोग तथा प्रदेश लोक सेवा आयोगसँग समन्वय।
- आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन, पत्रिका, बुलेटीनहरूको तयारी तथा प्रकाशन।
- विभिन्न सेवा समूह उपसमूहका पदहरूको प्रतिशत निर्धारण सम्बन्धी कार्य।
- आयोगका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, बढुवा, काज, सहमति, बिदा सम्बन्धी कार्य।
- विज्ञापन प्रकाशनका लागि आवश्यक पर्ने पाठ्यक्रम र न्यूनतम योग्यता सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय गर्ने।
- सचिवको निर्देशनमा अन्य कार्य गर्ने।

प्रशासन, योजना तथा सूचना प्रकाशन शाखा

- आयोगको सामान्य प्रशासन तथा कर्मचारी प्रशासन।
- आयोगको आवश्यकतानुसार प्रशासकीय सर्वेक्षण गरी गराई प्रतिवेदन तयार गर्ने र स्वीकृत सिफारिसहरू कार्यान्वयन गर्ने/गराउने।
- आयोगको बैठक सञ्चालन सम्बन्धी काममा सहयोग।
- स्वीकृत दरबन्दी रिक्त रहे वा नरहेको, रिक्त रहेको भए कानून बमोजिम माग भए वा नभएको, कानून बमोजिम नियुक्ति, सरुवा, बढुवा भए नभएको अनुगमन, निरीक्षण तथा सुपरीवेक्षण सम्बन्धी कार्यको व्यवस्थापन गर्ने।
- आयोगको गोष्ठीहरू सञ्चालन गर्ने।
- सार्वजनिक रुपमा प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना तथा जानकारीहरू तोकिएको समयमा नै प्रकाशन गर्ने।
- कानून बमोजिम माग भए अनुसारका विवरणहरू प्रवक्ता तथा सूचना अधिकारीबाट समयमै उपलब्ध गराउने ।

- खुला तथा बढुवाबाट पूर्ति गरिने पदहरूको माग सङ्कलन, प्रतिशत निर्धारण, विज्ञापन गर्ने तथा परीक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम समेत तयार गर्ने र विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशित गर्ने।
- प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा सम्बन्धी प्राप्त तथ्याङ्हरूको अभिलेख तयार गर्ने।
- विभिन्न पदहरूका पाठ्यक्रम, दरखास्त फाराम, बुलेटिन, पत्रिका र आयोगबाट प्रकाशन गरिनु पर्ने अन्य सामग्रीहरू प्रकाशित गर्ने।
- आयोगका विज्ञापन र सूचनाहरूको प्रचार प्रसार सम्बन्धी व्यवस्था मिलाउने।
- विज्ञापन प्रकाशनका सन्दर्भमा सम्बन्धित आवश्यक विभिन्न पदको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र पाठ्यक्रम सम्बन्धी कार्य जिम्मेवार शाखासँगको समन्वयमा यकिन गर्ने।
- आयोग वार्षिक प्रतिवेदन तयारीको कार्य गर्ने/गराउने।
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन/नियमले तोकिए अनुसारका सूचना प्रकाशन गर्ने।
- आयोगको कार्य सम्बन्धी जनचेतनामूलक सूचना तयार गरी प्रचार प्रसार गर्ने ।
- निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने।

दर्ता चलानी तथा हेल्पडेक्स

- अन्यत्र कार्यालयबाट प्राप्त चिट्ठी पत्रहरू दर्ता गर्ने तथा कार्यालयबाट अन्यत्र पठाउने पत्रहरू चलानी गर्ने।
- प्राप्त पत्रहरू सम्बन्धित महाशाखा, शाखामा पुर्‍याई भर्पाइ गरिराख्ने।
- पत्रको प्राथमिकता र प्रकृति अनुसार प्राथमिकताको छाप लगाउने।
- जनसम्पर्क सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- आयोग र आयोग सम्बन्धी कार्यका विषयमा सोधनी गर्नेलाई जानकारी दिने।
- आफूले जानकारी दिन सक्ने विषय आफैले र नसक्ने विषयमा जानकारीका लागि सम्बन्धित शाखा वा पदाधिकारी समक्ष पठाउने।
- टेलिफोन कल प्राप्त गर्ने र सम्बन्धित शाखा महाशाखामा ट्रान्स्फर गर्ने।

जिन्सी इकाई

- आयोगको आन्तरिक प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने।

- खरिद योजना तयारी, जिन्सी व्यवस्थापन तथा अभिलेख व्यवस्थापन।
- आयोगका चल अचल सम्पत्तीहरूको सुरक्षा तथा सम्भार।
- जिन्सी सामग्रीको आपूर्ति तथा वितरणको व्यवस्था मिलाउने।
- जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन पेश गर्ने।

नीति नियम तथा कानून शाखा

- प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा सम्बन्धी कानून तथा सेवा परिवर्तन सम्बन्धी विषयमा परामर्श सम्बन्धी कार्य।
- ऐन बमोजिम नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा परामर्श सम्बन्धी कार्य।
- कर्मचारीको सेवाका शर्त सम्बन्धी प्रचलित कानून र त्यस्तो सेवाका पदको नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारवाही गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्तको विषयमा परामर्श।
- प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवाका कर्मचारीको बढुवा उजुरी, रिट निवेदनका लिखित जवाफ सम्बन्धी कार्य।
- आयोगलाई कानूनी परामर्श दिने, आयोगको ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि आदिको तर्जुमा।
- प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका शर्त तथा सुविधा, सरुवा, बढुवा, सेवा परिवर्तन तथा विभागीय सजाय आदि विषयमा नीति निर्धारण सम्बन्धी कारवाही गर्ने।
- आयोगको कार्यविधि सम्बन्धमा राय सुझाव पेश गर्ने।
- प्रदेश निजामती सेवा ऐन तथा स्थानीय सरकारी सेवा सम्बन्धी कानून/नियमहरूको संशोधन सम्बन्धमा आयोगको निर्णयानुसार राय, परामर्श दिने।
- आयोगको अधिकार प्रत्यायोजन सम्बन्धमा राय सुझाव पेश गर्ने र प्रत्यायोजित अधिकारको प्रभावकारिता सम्बन्धमा अध्ययन विश्लेषण गर्ने।
- सार्वजनिक रुपमा प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना तथा जानकारीहरू प्रशासन तथा सूचना प्रकाशन शाखामा तोकिएको समयावधि भित्रै उपलब्ध गराउने।

- प्रवक्ता तथा सूचना अधिकारीबाट कानून बमोजिम माग भए अनुसारका विवरणहरू समयमै उपलब्ध गराउने।
- एक सेवा, समूह वा उपसमूहबाट अर्को सेवा, समूह वा उपसमूहमा सेवा परिवर्तनका लागि नीति निर्धारण गर्न राय पेश गरी आयोगको स्वीकृति बमोजिम आवश्यक कारवाही गर्ने।
- प्रदेश निजामती तथा स्थानीय सरकारी सेवाका कर्मचारीलाई दिइने विभागीय सजाय सम्बन्धमा आयोगबाट स्वीकृत भए बमोजिम परामर्श तयार गर्ने।
- प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका पदहरूको नियुक्ति, बढुवा तथा सेवा शर्त सम्बन्धी उजूरीहरूमा आवश्यक कारवाही गर्ने।
- आयोगलाई विपक्षी बनाई अदालतमा परेको रिट निवेदन सम्बन्धमा आवश्यक कारवाही गर्ने।
- आयोगको काम कारवाहीको सम्बन्धमा आवश्यक कानूनी राय सल्लाह उपलब्ध गराउने।
- निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने।

पाठ्यक्रम तथा परीक्षण प्रविधि शाखा

- आयोगबाट हुने परीक्षाहरूको लागि पाठ्यक्रम, परीक्षण प्रविधि, अनुसन्धान तथा विकास।
- प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाको विभिन्न पक्षमा अनुसन्धानात्मक अध्ययन विश्लेषण र विकास।
- आयोगको कामसँग सम्बन्धित विभिन्न पक्षको अध्ययन तथा अनुसन्धान।
- विभिन्न सेवा समूह र उपसमूहका पदहरूको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र समकक्षता निर्धारण।
- मनोवैज्ञानिक व्यक्तित्व एवम् आचरण परीक्षण सम्बन्धी।
- लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम निर्माण तथा परिमार्जनको व्यवस्था गर्ने।
- प्रत्यायोजित अधिकार अन्तर्गतका पदहरूको लागि लिइने परीक्षाका पाठ्यक्रम निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था गर्ने ।

- प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाको पाठ्यक्रममा आइपर्ने समस्या समाधानमा सुझाव दिने।
- पाठ्यक्रमको उपयुक्तता, सामयिकता र प्रभावकारीता सम्बन्धी अध्ययन विश्लेषण गर्ने।
- पाठ्यक्रम सम्बन्धमा विभिन्न क्षेत्र सँग सम्पर्क राखी सो सम्बन्धमा मन्तव्य तथा प्रतिक्रिया लिने।
- पाठ्यक्रमको मूल्याङ्कन र अनुगमन गर्ने।

आर्थिक प्रशासन शाखा

- चालु, पूँजीगत र विकास बजेट तयार गर्ने।
- लेखा सञ्चालन, लेखा परीक्षण र बेरुजु फछ्र्यौट सम्बन्धी काम गर्ने।
- राजश्वको हिसाब दुरुस्त राख्ने।
- थप वजेट व्यवस्थापन गर्न पहल गर्ने।
- बजेट निकासा गर्ने गराउने।
- आर्थिक कारोबारको क्रममा राय दिने।
- आर्थिक तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने।
- खर्च मापदण्ड सम्बन्धमा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय/प्रदेश लेखा नियन्त्रकले तोके बमोजिमका निर्देशनहरूको पालना गर्ने गराउने।
- सचिव एवम् महाशाखा प्रमुखको निर्देशन बमोजिमका कार्य गर्ने।

सूचना प्रविधि शाखा

- आयोगको कार्यलाई छिटो, छरितो, विश्वसनीय, मर्यादित, गोप्य राख्न सूचना सञ्चार प्रविधिसम्बन्धी योजना तर्जुमा तथा कार्यक्रम तयार गर्ने।
- नवीनतम सूचना सञ्चार प्रविधि उपयोग सम्बन्धी सम्भावनाहरू खोजी गरी सुझाव पेश गर्ने।
- सूचना प्रविधि सम्बन्धी आवश्यक जनशक्ति तयार गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरू तयार गरी पेशगर्ने।
- सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित नियामक तथा सम्वद्ध निकायहरूवीच आवश्यक समन्वय गर्ने।

- सूचना सञ्चार System निर्माण एवम् Maintenance गर्ने।
- नयाँ प्रविधिहरूको पहिचान गरी सुझाव पेश गर्ने।
- Networking and Network Troubleshooting गर्ने।
- Database maintenance and administration गर्ने।
- System Administration, software enhancement and modification, Hardware maintenance गर्ने।
- Electrical, electronics, computer, Laptop को खरिद योजना तयार गर्ने, चेकजाँच गर्ने र आवश्यक सुझाव दिने।
- Public service recruitment management system सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने।
- Online Application सम्बन्धी समस्याहरूको पहिचान गरी सुधारको उपायहरू खोजी गर्ने।
- File Tracking System लागू गर्ने।
- ICT Audit गरी सुझाव पेश गर्ने।
- सूचना प्रविधि सम्बन्धी अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य।
- सूचना सञ्चार प्रविधि प्रयोग गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक Programming सम्बन्धी कार्य गर्ने।

परीक्षा महाशाखा

- परीक्षा सम्बन्धी आवश्यक नीति, नियम तर्जुमा सम्बन्धी कार्य व्यवस्थापन।
- प्रश्न निर्माणकर्तालाई न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र पाठ्यक्रममा आधारित मार्गदर्शन तयार गरी प्रश्नपत्र निर्माण, परिमार्जन तथा भण्डारण सम्बन्धी कार्य।
- आयोगबाट सञ्चालन हुने खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाहरू सञ्चालन गर्ने।
- उत्तरपुस्तिकाहरूको सङ्केतीकरण सम्बन्धी कार्य।
- परीक्षाका उत्तर पुस्तिकाहरू परीक्षण गराउने कार्य।
- नतिजा तयारी सम्बन्धी कार्य।

- OMR एवम् अन्य प्रविधिबाट लिईने परीक्षाको उत्तरपुस्तिकाको सङ्कलन, परीक्षण तथा नतिजा तयारी सम्बन्धी कार्य। साथै, आवश्यकतानुसार टिम (टोली) बनाई परीक्षण कार्य गर्न निर्देशन भए अनुरुप कार्य गराउने।

परीक्षा सञ्चालन शाखा

- लिखित परीक्षाको लागि आवश्यकतानुसारका कच्चा प्रश्नपत्रहरू सङ्कलनका लागि आयोगका सम्बन्धित पदाधिकारीबाट दक्ष/विज्ञको मनोनयन गराउने।
- परीक्षा भवनको व्यवस्था गरी परीक्षा सञ्चालन गर्ने गराउने।
- परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धी सुधारबारे आवश्यक सुझाव पेश गर्ने।
- सामूहिक छलफल परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धी काम गर्ने।
- विभिन्न विषयमा प्रश्न निर्माणकर्ता, दक्ष तथा विशेषज्ञहरूको नामावली सङ्कलन गरी अद्यावधिक गराई राख्ने।
- दरखास्तहरू विज्ञापन अनुसार मिले नमिलेको छानवीन गरी स्वीकृत नामावली तयार गर्ने।
- दरखास्त सम्बन्धी परेका समस्याबारे अध्ययन गरी परीक्षा सञ्चालन अगावै टुङ्गो लगाउने।
- OMR एवम् अन्य प्रविधिबाट लिईएका परीक्षाहरूका उत्तरपुस्तिकाहरू बुझ्ने।

लिखित परीक्षा नतिजा तयारी शाखा

- दोश्रो सङ्केतीकरण भई आएका उत्तर पुस्तिकाहरू परीक्षणको लागि शाखाबाट पोकामा सङ्केतीकरण गर्ने।
- परीक्षण भई प्राप्त उत्तर पुस्तिकाहरूको प्राप्ताङ्क रुजु गरी टेबुलेशन गर्ने।
- लेजर तयार गरी दोश्रो सङ्केतको आधारमा परीक्षार्थीको योग्यताक्रम निर्धारण गरी लिखित नतिजा प्रकाशन शाखामा गोप्य रुपमा पठाउने।
- पुनर्योगको लागि लिखित परीक्षा नतिजा प्रकाशन शाखाबाट पत्र प्राप्त भएको अवस्थामा पूनर्योगको व्यवस्था मिलाउने।
- विभिन्न विषयका दक्षहरूको नामावली सङ्कलन गरी अद्यावधिक गराई राख्ने।

लिखित परीक्षा नतिजा प्रकाशन शाखा

- लिखित परीक्षा तयारी शाखाबाट लिखित परीक्षा नतिजा प्रकाशनका लागि गोप्य सिलबन्दी खाम बुझिलिने।
- प्राप्ताङ्क र पदको आधारमा नतिजा प्रकाशित गर्ने र सम्बन्धित शाखासँग समन्वय राखी अन्तर्वार्ता र अन्य परीक्षाहरूको कार्यक्रम निर्धारण गर्ने।
- अध्यक्षबाट दोश्रो सङ्केत नम्वर र सचिवबाट पहिलो सङ्केत नम्वरका अर्धकट्टीहरू बुझिलिई नतिजा प्रकाशन सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- पुनर्योगको लागि पर्न आएका निवेदन सङ्कलन गरी सम्बन्धित शाखामा पठाउने।
- विज्ञापन गर्ने शाखासँग समन्वय गर्ने।
- लिखित परीक्षा नतिजाको डिकोड तयार गर्ने।

अन्तर्वाता तथा सिफारिस महाशाखा

- परीक्षाका लागि आवश्यक प्रश्नहरू परिमार्जन (प्रश्नपत्र परिमार्जन) गराउने।
- अन्तर्वार्ता सम्बन्धी कार्य गर्ने र अन्तर्वार्ता सम्बन्धी आवश्यक मार्गदर्शन तयार गरी लागू गर्ने, गराउने।
- परीक्षा (लिखित एवम् अन्तर्वार्ता) मा उत्तीर्ण उम्मेदवारहरू माग बमोजिम सिफारिस गर्ने सम्बन्धी कार्य गर्ने।

प्रश्नपत्र परिमार्जन शाखा

- आयोगका पदाधिकारीबाट समयमै दक्षहरूको मनोनयन गरी प्रश्नपत्र परिमार्जन गराउने।
- दक्षहरूले प्रश्नपत्र परिमार्जन गर्दा अपनाउनु पर्ने प्रक्रिया र आयोगबाट स्वीकृत मान्यता सम्बन्धमा आवश्यक सुझाव दिने।
- परिमार्जित प्रश्नपत्रहरूको स्तरीयता हेर्ने र आवश्यक सङ्ख्यामा प्रश्नपत्रहरू तयार गराउने।
- दक्षहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने।
- आवश्यक सेट मिलाई प्रश्नपत्र भण्डारमा उपलब्ध गराउने।
- निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने।

अन्तर्वार्ता तथा सिफारिस शाखा

- तोकिएको समयमा उम्मेदवारहरूको अन्तर्वार्ताको व्यवस्था गर्ने।
- विभिन्न विषयमा दक्षहरूको नामावली सङ्कलन गरी अद्यावधिक गराई राख्ने।
- अन्तर्वार्ताका लागि दक्ष र विज्ञ मनोनयन सम्बन्धी काम गर्ने।
- उम्मेदवारको शैक्षिक योग्यता विज्ञापित पद अनुसार मेल खाए नखाएको जाँच बुझ गर्ने।
- अन्तर्वार्ता भन्दा अगावै उम्मेदवारहरूले पेश गरेका प्रमाणपत्रहरूको सक्कल प्रमाण भिडाई प्रमाणित गर्ने।
- उम्मेदवारहरूको योग्यताक्रम तयार गरी सिफारिस गर्ने।
- सिफारिस भएका उम्मेदवारहरूको लगत राखी नियमानुसार नियुक्ति दिए नदिएको अनुगमन गर्ने।
- प्रयोगात्मक परीक्षा तथा सिप परीक्षण सञ्चालन सम्बन्धी कार्य गर्ने।

परिच्छेद ३
प्रशासनिक तथा वित्तीय स्थिति

३.१ आयोगको दरबन्दी र पदपूर्ति

प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत अस्थायी दरवन्दी तथा सङ्गठन संरचना अनुसार आयोगको कार्यालयमा एघारौं तह सचिव-१, अधिकृतस्तर- २१, सहायकस्तर-१४ र तह विहीन-९ गरी कुल ४५ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ। कुल दरबन्दीमध्ये २०७९ साल आषाढ मसान्तसम्मको तथ्याङ्क अनुसार २६ पदहरू स्थायी र करार गरी पूर्ति भएका छन् भने १९ पदहरू रिक्त छन्। आयोगको अस्थायी दरबन्दी संरचना अनुसार तहगत दरबन्दी सङ्ख्या, पदपूर्ति र रिक्त अवस्था अनुसूची-३ मा उल्लेख गरिएको छ।

३.२ बैठक तथा निर्णय

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को मिति २०७८ श्रावण देखि २०७९ अषाढ मसान्त सम्मको अवधिमा कुल ४८ पटक आयोगका बैठकहरू बसी ७९ वटा निर्णयहरू भएका छन् । आयोगको बैठक सङ्ख्या तथा निर्णय सङ्ख्या र तिनको विषयगत वर्गीकरण अनुसूची-४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

३.३ भौतिक अवस्था

मिति २०७७ चैत ४ गते देखि धनगढी उपमहानगरपालिका-५, तारानगरमा घर बहालमा लिई आयोगको स्थापना गरि दैनिक प्रशासनिक कार्य सञ्चालन भईरहेको छ । अहिलेको जनशक्तिका बाट कार्यसञ्चालन गराउन भौतिक संरचना पर्याप्त भए पनि स्वीकृत दरबन्दीको पदपूर्ति भएमा वा आयोगको सम्पादन गर्नु पर्ने कार्यहरू पूर्ण रुपले सञ्चालन गर्दा थप जनशक्ति परिचालन गर्नु पर्ने अवस्थामा थप भौतिक संरचना आवश्यक पर्ने देखिन्छ । आयोगको कामकारवाहीको संवेदनशीलतालाई मध्यनजर गरि आयोगको आफ्नै भवनको व्यवस्था हुनु आवश्यक देखिन्छ।आयोगको भौतिक स्रोत साधनहरूको अवस्था अनुसूची -५ मा उल्लेख गरिएको छ।

३.४ अनुगमन तथा निरीक्षण

संविधान, ऐन, नियमावली र प्रचलित कानून तथा आयोगले समय समयमा तोकेको कार्यविधि र शर्तबमोजिम नियुक्ति, बढुवा र विभागीय कारबाही भएको छ, छैन भन्ने सम्बन्धमा

आयोगले प्रदेश सरकारका विभिन्न मन्त्रालय, विभाग, निर्देशनालय र कार्यालय, स्थानीय तह, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा सञ्चालन गर्ने निकाय, प्रदेश सङ्गठित संस्था र स्थानीय तहको सङ्गठित संस्थाको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नु पर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ। ती निकायहरूबाट भए गरेका नियुक्ति, बढुवा तथा विभागीय कारबाही सम्बन्धीकार्यहरू प्रचलित कानून अनुकूल हुने गरी परिपालना गर्न गराउन आयोगको अनुगमन तथा निरीक्षण कार्यले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने गर्दछ। कार्यालयहरूको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने क्रममा उक्त निकायहरूको दरबन्दी संरचना, पूर्ति भएका र रिक्त दरबन्दी, पदपूर्तिका किसिमहरू, अस्थायी, करार तथा ज्यालादारीमा भएका नियुक्तिहरू, आयोगबाट अवलम्बन गरिएको सिद्धान्त अनुसार कर्मचारीहरूको पदस्थापना, नियुक्ति भए/नभएको लगायतका विषयहरूलाई आधार मानिन्छ।

३.५ बजेट, निकासा र खर्च

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा आयोगको कार्यालयका लागि विभिन्न शीर्षकहरूमा स्वीकृत विनियोजित बजेट मध्ये रु. ९,५७,५९,०००।- को वित्तीय प्रगति विवरण अनुसूची -६ मा प्रस्तुत गरिएकोछ। चालु खर्चमा ४७.८२ प्रतिशत र पुँजीगत खर्चमा ७६.५० प्रतिशत मात्र र कुल बजेट खर्चमा ५२.६४ खर्च भएको छ। विनियोजित बजेट, निकासा र खर्चलाई चित्रबाट प्रस्तुत गरिएको छ ।

चित्र नं. २

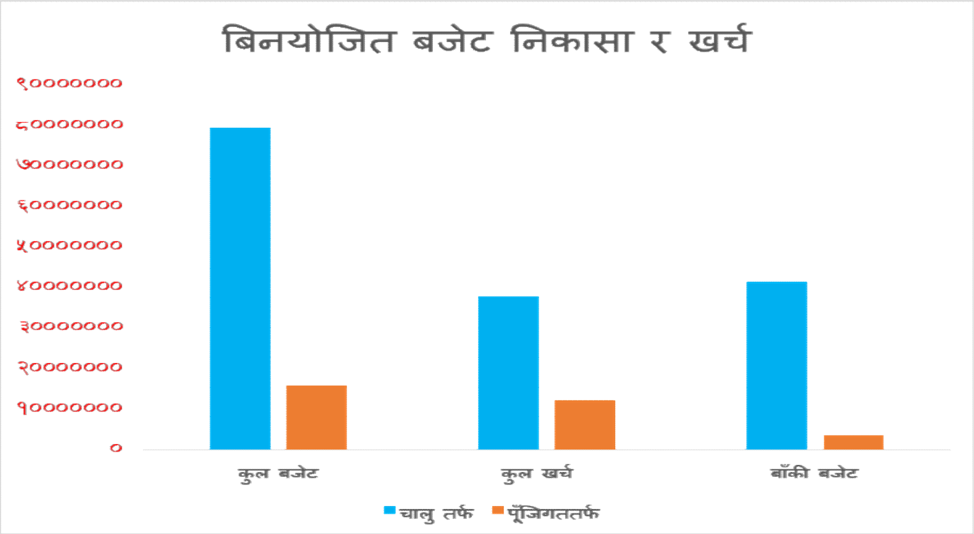

३.६ राजस्व र धरौटी

प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूमा मुख्य राजश्व सङ्कलनको स्रोत परीक्षा दस्तुर हुने हुदा प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूमा रिक्त दरबन्दी पदपूर्तिका लागि विज्ञापन प्रकाशन भए बमोजिम उम्मेदवारहरूले दरखास्त दिई परीक्षा दस्तुर जम्मा गरे अनुसार राजश्व सङ्कलन हुन्छ। आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा परीक्षा शुल्क बापत रु. २,७९,३१,४९०।- (अक्षरुपी दुई करोड उनासी लाख एकतीस हजार चार सय नब्बे रुपैयाँ मात्र) राजश्व सङ्कलन भएको छ । आयोगले प्राप्त गरेको राजस्व र धरौटीको विवरण अनुसूची-७ मा उल्लेख गरिएको छ।

परिच्छेद ४

परीक्षण प्रविधि, पाठ्यक्रम निर्माण, शैक्षिक योग्यता र गोष्ठी सञ्चालन

४.१ परीक्षण प्रविधि

व्यक्तिले हासिल गरेको शैक्षिक योग्यताको स्तर र क्षेत्रलाई सार्वजनिक सेवाको पदमा उम्मेदवार बन्ने न्यूनतम शर्तका रूपमा लिइन्छ। पदपूर्ति गर्नुपर्ने सङ्गठन विशेष वा काम विशेषलाई दृष्टिगत गर्दै त्यसका लागि आवश्यक पर्ने ज्ञान, सीप, मनोवृत्ति र व्यवहार शैलीको परीक्षण गर्ने गरी परीक्षण प्रविधिको विकास गरिन्छ। निश्चित पदमा नभई तह विशेषका लागि कर्मचारी भर्ना हुने भएकोले प्रदेश निजामती लगायत विभिन्न सार्वजनिक सेवामा कर्मचारी छनौट गर्दा पद विशेषको भन्दा सेवा, समूह विशेषका साझा गुणहरूको परीक्षण गर्ने गरी विभिन्न परीक्षण प्रविधिहरूको प्रयोग गर्ने गरिन्छ।

४.२ पाठ्यक्रम निर्माण

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका कर्मचारी भर्नाका लागि सर्वप्रथम नभै नहुने विषय परीक्षाको पाठ्यक्रम नै हो । तसर्थ आयोगले ऐन तथा नियमावलीको प्रावधानमा रहेर पाठ्यक्रम निर्माणको कामलाई अगाडि बढाइरहेको छ । प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७६ को नियम ४ बमोजिम पाठ्यक्रम निर्माण समितिले लोक सेवा आयोगको प्रचलित पाठ्यक्रमको आधार लिई सम्बन्धित सेवा समूह सञ्चालन गर्ने मन्त्रालयका प्रतिनिधिहरू र विषयवस्तुसँग सम्बन्धित विज्ञहरूको राय सुझाव लिई प्रदेशसँग सान्दर्भिक र समसामयिक विषयवस्तु समावेश गरी हालसम्म स्वास्थ्य सेवा, इन्जिनियरिङ्ग सेवा, वन सेवा, कृषि सेवा लगायत विभिन्न समूह, उपसमूह, तहका संयुक्त परीक्षा हुने र एकल परीक्षा हुने गरी कूल सङ्ख्याको आधारमा २३ वटा पदहरूको पाठ्यक्रम निर्माण गरिसकेको छ ।प्रदेश तथा स्थानीय तहमा रहेका पाठ्यक्रम बनाउन बाँकी रहेका सेवा, समूह, उपसमूह, तहका पदहरूको पाठ्यक्रम बनाउने कार्य निरन्तर जारी रहेको छ । हालसम्म निर्माण भएका पदहरूको पाठ्यक्रमको विवरण अनुसूची-८ मा रहेको छ ।

४.३ शैक्षिक योग्यता

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा १३ को उपदफा (१) मा भएको व्यवस्था अनुसार खुलाबाट पूर्ति गरिने प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका पदहरूको

लागि आवश्यक पर्ने शैक्षिक योग्यता सम्बन्धित सेवा, समूह, उपसमूह सम्बन्धी प्रचलित कानूनमा निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ भन्ने प्रावधान रहेको छ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा १३ को उपदफा (२) मा शैक्षिक योग्यता निर्धारण गर्नु अघि सेवा, समूह, उपसमूह सञ्चालन गर्ने मन्त्रालय वा निकायले आयोगको परामर्श लिनु पर्नेछ भन्ने प्रावधान रहेको छ । तर प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवाका पदमा विज्ञापन प्रकाशन गर्दा प्रचलित कानून अनुसारकै शैक्षिक योग्यता लागु गरिएको र हालसम्म कुनै मन्त्रालयले कुनै पनि पदको शैक्षिक योग्यता निर्धारण गर्नका लागि परामर्श लिएको छैन ।

४.४ अन्तर प्रदेश समन्वय र सहयोग

प्रदेश लोक सेवा आयोग, सुदूरपश्चिम प्रदेशले अन्य लोक सेवा आयोगहरूसँग सिकाइ आदान प्रदान एवम् अनुभव साटासाट गर्ने गरेको छ । आयोगबाट पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूले प्रदेश नं १ विराटनगर, मधेश प्रदेश र लुम्बिनी प्रदेशको लोक सेवा आयोगहरूको भ्रमण गरी तिनवटै प्रदेशले तत्कालीन समयसम्म गरेका काम कारवाहीको सम्बन्धमा विस्तृत छलफल तथा अन्तरक्रिया गरी आगामी दिनमा गर्नु पर्ने कामका र कार्ययोजनाका बारेमा विचार विमर्श गरेको थियो ।यस प्रकारका भ्रमण एवम् अन्तरक्रियाबाट आयोगले आफ्नो क्षमता अभिबृद्धि गर्नुका साथै काम कारवाहीलाई प्रभावकारी बनाउदै लैजान अझ मद्दत पुगेको छ । साथै अन्य प्रदेश लोक सेवा आयोगले गरेका कामहरूबारेमा जानकारी लिई काम गर्दा सहज हुने गरेको छ ।

प्रदेश तथा स्थानीय सेवामा आवश्यक पर्ने कर्मचारी छनौटका लागि प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूले अवलम्वन गर्ने छनौट पद्धति तथा कार्य विधि समान हुने भएकोले यस प्रक्रियालाई अझ बढी प्रभावकारी तथा समसामियक बनाउन एवम् कार्य सम्पादनको सिलसिलामा प्राप्त अनुभवहरूलाई एकआपसमा आदानप्रदान गर्न प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट सञ्चालन हुने पदपूर्ति सम्बन्धी कार्य अझ बढी विश्वसनीय, मर्यादित र स्वच्छ बनाउँदै लैजान एवम् परीक्षा सम्बन्धी कार्य प्रणालीमा एकरुपता ल्याउन अन्तरप्रदेश सहकार्य तथा एक आपसको अनुभव आदानप्रदान गर्ने अभिप्रायले प्रदेश लोक सेवा आयोग प्रदेश नं १ को आयोजनामा मिति २०७८ पौष १८ र १९ गते विराटनगरमा प्रदेश लोक सेवा आयोगहरू सम्मिलित दोस्रो अन्तर प्रदेश लोक सेवा आयोग कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न भएको थियो ।

उक्त सम्मेलनमा प्रदेश लोक सेवा आयोग, सुदूरपश्चिम प्रदेशबाट आयोगका अध्यक्ष, सदस्य र सचिवले सहभागिता गर्नु भएको थियो ।

उक्त कार्यशाला गोष्ठी सातै प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारी, कर्मचारी, विभिन्न क्षेत्रका विज्ञ र लोक सेवा आयोगका प्रतिनिधिहरूको उपस्थितिमा सम्पन्न उक्त सम्मेलनमा लोक सेवा आयोगको कार्यप्रणाली, आयोगका मूलभूत सिद्धान्तहरू, योग्यता, निष्पक्षता, स्वच्छता जस्ता विषयहरूमा बृहत् छलफल भएको थियो। दुई दिने कार्यशाला गोष्ठीको अन्त्यमा सबै प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारीहरूको अनुभव र भावनालाई आत्मसात गर्दै सर्वसम्मत रुपमा १८ बुँदे घोषणा पत्र जारी गरिएको थियो । उक्त घोषणा पत्र अनुसूची ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.५ लोक सेवा आयोगसँग समन्वय र सहयोग

प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ७४ बमोजिम आयोगले पाठ्यक्रम तर्जुमा, प्रश्नपत्र निर्माण, परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धी अन्य विषयका सम्बन्धमा लोक सेवा आयोगबाट सहयोग लिन सकिने प्रावधान रहेको छ । प्रदेश लोक सेवा आयोगले स्थापना भए पछि नै लोक सेवा आयोगका पदाधिकारी, कर्मचारीहरूसँग निरन्तर सम्पर्क गरेर पाठ्यक्रम तर्जुमा, प्रश्नपत्र निर्माण तथा परिमार्जन, परीक्षा सञ्चालन लगायातका विषयमा जानकारी लिने, अनुभव आदान-प्रदान गर्ने, लोक सेवा आयोगले प्रतिपादन गरेका सिद्धान्त, मूल्य मान्यता तथा असल अभ्यासहरूलाई आत्मसात गरी लागु गर्दै आएको छ ।

लोक सेवा आयोग, अनामनगर, काठमाडौंको आयोजनामा २०७८ फाल्गुण २३ र २४ गते लुम्बिनी प्रदेशको बुटवलमा प्रदेश लोक सेवा आयोगहरू सम्मिलित लोक सेवा आयोगहरूको दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलन (Second National Conference of Public Service Commissions of Nepal) सम्पन्न भयो। उक्त सम्मेलनमा प्रदेश लोक सेवा आयोग, सुदूरपश्चिम प्रदेशबाट आयोगका पदाधिकारीहरूको सहभागिता भएको थियो। यस आयोगका सदस्य लक्ष्मण बहादुर खड्काबाट आयोगको मौजुदा अवस्था, हालसम्मको कार्य सम्पादनको स्थिति, प्रमुख उपलब्धिहरू, भावी योजना तथा कार्यक्रम र लोक सेवा आयोगसँगको अपेक्षा आदि विषयमा केन्द्रित भई कार्यपत्र प्रस्तुत भएको थियो ।

लोक सेवा आयोगका माननीय अध्यक्ष माधवप्रसाद रेग्मीज्यूको अध्यक्षतामा सम्पन्न उक्त सम्मेलनमा लोक सेवा आयोगको कार्यप्रणाली, आयोगका मूलभूत सिद्धान्तहरू, योग्यता,

निष्पक्षता, स्वच्छता जस्ता विषयहरूमा आयोगका अध्यक्ष, सदस्य, पूर्व अध्यक्ष र सदस्यहरूबाट कार्यपत्रहरू प्रस्तुत भएका र ती कार्यपत्रहरूमाथि बृहत् छलफल भएको थियो । दुई दिने सम्मेलनको अन्त्यमा ९ बुँदे निर्णय जारी गरिएको थियो । उक्त निर्णय अनुसूची १० मा प्रस्तुत गरिएको छ । लोक सेवा आयोगहरूको दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलनबाट लोक सेवा आयोग र प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूका बीचमा संस्थागत सहयोग, समन्वय र सहकार्यको थालनी हुनुका साथै आयोगको गरिमा, विश्वसनीयता र मर्यादा अभिबृद्धि गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ

परिच्छेद ५

आयोगबाट सम्पादन भएका कामहरू

५.१ पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिका

आयोगले आफ्नो काम कारवाहीलाई व्यवस्थित, नियमित र नतिजामुखी बनाउन वार्षिक कार्यतालिका बनाई लागु गर्दछ । आयोगका पदपूर्ति सम्बन्धी सम्पूर्ण काम कारबाहीहरू सोही कार्यतालिकामा आधारित भई सञ्चालन गरिन्छ । आ.व २०७८/७९को वार्षिक कार्यतालिकामा प्रतिशत निर्धारण, विज्ञापन प्रकाशन, लिखित परीक्षा सञ्चालन, अन्तर्वार्ता तथा सिफारिस लगायतका क्रियाकलापहरू समावेश गरि मिति २०७८ फागुन १३ गते आयोगले स्वीकृत गरि प्रकाशन गरेको थियो । पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्यतालिकाहरू अनुसूची ११ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.२ माग सङ्कलन तथा प्रतिशत निर्धारण

वार्षिक कार्यतालिका प्रकाशित भएपछि कार्यतालिका अनुरुपको कार्य अघि बढाउन सेवा संञ्चालन गर्ने मन्त्रालय तथा निकायहरूबाट रिक्त पदहरूको माग आकृति फारम सङ्कलन गर्ने गरिन्छ। वार्षिक कार्यतालिका अनुसार विज्ञापन हुने महिनाको शुरुमै माग सङ्कलन कार्य पूरा गरी पदहरूको पहिचान गरिन्छ। निजामती सेवामा रिक्त रहेका पदहरूमा पदपूर्तिका लागि रिक्त भएको एक महिनाभित्र सम्बन्धित सेवा सञ्चालन गर्ने मन्त्रालयहरूले प्रदेश लोक सेवा आयोगमा माग गरी पठाउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । पदपूर्तिको लागि माग प्राप्त भएपछि कुल रिक्त पदहरूमध्ये के कति पद कुन विधिबाट पूर्ति गर्ने भन्ने विषयमा सम्बन्धित सेवा सम्बन्धी कानूनका आधारमा प्रतिशत निर्धारण प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट गरिन्छ। हाल प्रचलित कानून बमोजिम लोक सेवा आयोगले तयार पारेको प्रतिशत निर्धारण सम्बन्धी सूत्रलाई प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्यसञ्चालन) निर्देशिका, २०७८ को अनुसूची २ मा समावेश गरि सोही अनुसार प्रतिशत निर्धारण गर्ने गरिन्छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विभिन्न सेवा सञ्चालन गर्ने प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट प्राप्त मागहरूलाई प्रतिशत निर्धारण गरी पदपूर्तिका काम कारबाहीहरू अगाडि बढाइएको छ।

५.३ विज्ञापन प्रकाशन

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको हकमा कार्यतालिकामा निर्धारित समयमा सम्बन्धित मन्त्रालय, विभाग, निर्देशनालय, कार्यालय तथा स्थानीय तहले रिक्त दरबन्दी अनुसारको पद, सेवा, समूह र तह समेत खुल्ने गरी माग आकृति फारम भरी पठाउनु पर्दछ । आयोगलाई प्राप्त मागका आधारमा प्रचलित कानून र प्रदेश निजामती सेवा ऐन, स्थानीय सरकारी सेवा ऐन तथा तत्सम्बन्धी नियमावलीहरूमा हुने व्यवस्था अनुसार प्रतिशत निर्धारण गरी खुल्ला, बढुवा, आन्तरिक प्रतियोगिता तथा समावेशी समूहहरूमा पदसङ्ख्या छुट्याई लिखित परीक्षा हुने मिति र समय निर्धारण गरी आयोगले विज्ञापन/सूचना आयोगको बुलेटिन, दैनिक समाचारपत्रिका, आयोगको वेभसाइट तथा आवश्यकता अनुसार सञ्चारका अन्य माध्यम मार्फत विज्ञापन प्रकाशन गरी दरखास्त आव्हान गर्दछ।

आ.व. २०७८/०७९ मा प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट प्राप्त माग बमोजिम सहायक स्तरका पदहरूको खुला प्रतियोगित्मक परीक्षाको लागि विज्ञापन प्रकाशित गरि पदपूर्ति प्रक्रिया अगाडि बढाएको छ । आयोगबाट सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार र स्थानीय तहका बढुवा, खुला तथा समावेशी तर्फ कुल ४६९ पदका लागि जम्मा १२ वटा विज्ञापनहरू प्रकाशन गरिएको छ । जसमा बढुवातर्फ १२ पद, खुलातर्फ २ सय ६१ पद र समावेशीतर्फ १ सय ९६ पदहरू रहेका थिए ।

आयोगबाट विज्ञापन भएका पदहरूको सारांश तालिका १ मा दिइएको छ । विज्ञापन भएका खुला तथा समावेशीतर्फका पदहरूलाई गोलाकार चित्र (पाई चार्ट) मा चित्र नं. ३ मा दिइएको छ । प्रचलित कानून बमोजिम प्रतिशत निर्धारण गर्दा बढुवा तथा परीक्षाको लागि छुट्टाइएका पदहरू सुरक्षित रहेका छन् ।उक्त विज्ञापनहरूको विस्तृत विवरण अनुसूची १२ मा दिइएको छ ।

तालिका नं १
विज्ञापन भएका पदहरूको सारांश तालिका

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद, सेवा, समूह र उपसमूह	खुला	समावेशी	कुल जम्मा
१	५०१-५०७/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन, जनरल फरेष्ट्री	९२	७५	१६७
२	५०८-५१२/०७८-७९	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	७	५	१२
३	५१३-५१६/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	३	३	६
४	५१७/०७८-७९	वैद्य,स्वास्थ्य, आयुर्वेद, जनरल आयुर्वेद	१	०	१
५	५१८-५२०/०७८-७९	ल्याब असिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	२	२	४
६	५२१-५२५/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	१०	८	१८
७	५२६-५३०/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	८५	५८	१४३
८	५३१/०७८-७९	ल्याब असिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	१		१
९	५३२-५३६/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	५३	४०	९३
१०	५३७-५३९/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, जनरल/हाइवे	३	१	४
११	५३९-५४१/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, बिल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट	२	२	४
१२	५४२-५४४/०७८-७९	खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन, इञ्जि. सेवा, सिभिल, स्यानिटरी	२	२	४
		जम्मा	२६१	१९६	४५७

चित्र नं.३

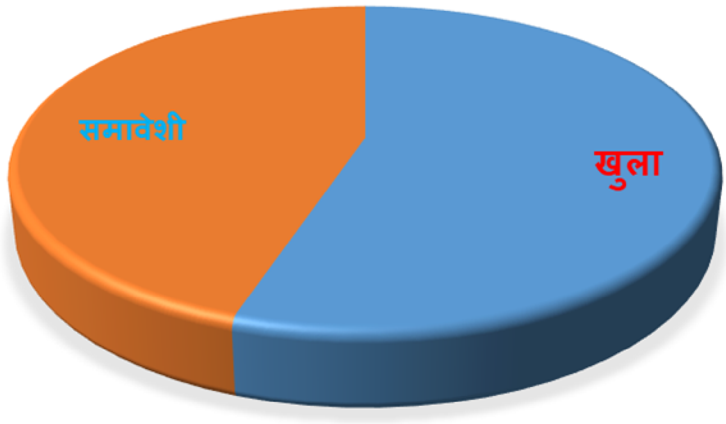

विज्ञापन भएका पदहरूको गोलाकार चित्रमा प्रस्तुतीकरण

खुला र समावेशी समूहका विज्ञापन

यस अवधिमा खुला र समावेशीतर्फ विज्ञापन भएका कुल ४४ विज्ञापनहरूबाट ४ सय ५७ पदहरूको विज्ञापन प्रकाशन भएका छन् । यस मध्ये खुलातर्फ २ सय ६१ पद र समावेशी समूहहरूतर्फ १ सय ९६ पदका लागि विज्ञापन भएको थियो । बढुवा तथा खुला र समावेशी समूहहरूतर्फका विज्ञापन सङ्ख्या र विज्ञापित पद सङ्ख्या तालिका २ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २

खुला र समावेशी विज्ञापन र पद सङ्ख्या

क्र.सं.	विवरण	विज्ञापन सङ्ख्या	पद सङ्ख्या
१	खुला	१२	२६१
२	महिला	१०	८७
३	आदिवासी जनजाति	९	५२
४	मधेशी	६	३४
५	दलित	५	१६
६	अपाङ्ग	१	४
७	पिछडिएको क्षेत्र	१	३
जम्मा		४४	४५७

चित्र नं. ४

खुला र समावेशी विज्ञापन र पद सङ्ख्या

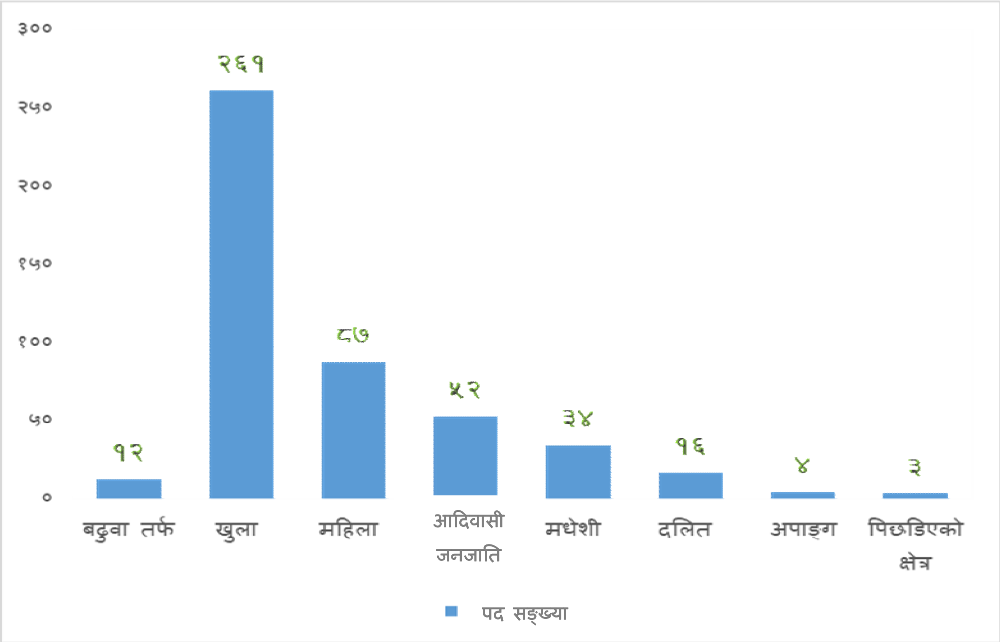

५.४ दरखास्त सङ्कलन

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा तर्फका खुला र आन्तरिक प्रतियोगिताका पदमा विज्ञापन प्रकाशन भएपछि सूचनामा दिएको म्याद भित्र आयोगले तोकेको ढाँचामा उम्मेदवारले सबै विवरण भरी आवश्यक कागजात पेश गरी दरखास्त दिनु पर्ने हुन्छ ।

सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोग गर्ने प्रयोजनार्थ २०७८ चैत ८ गते आयोगले पहिलो पटक प्रकाशित गरेको वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, तह विहीन, वनरक्षक पदका लागि विद्युतीय प्रणालीबाट दरखास्त फाराम बुझाउन सकिने गरी व्यवस्था गरिएको थियो । खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगिताको दरखास्त फाराम अनलाइनमार्फत बुझाउन मिल्ने व्यवस्था भएता पनि बढुवा तर्फका दरखास्त फारम भर्न कार्यालयमा नै बुझाउनु पर्ने व्यवस्था छ । प्रदेश प्रहरी सेवा र सङ्गठित संस्थाको सेवाका पदहरूको हकमा सम्बन्धित संस्थाले नै दरखास्त सङ्कलन गर्ने व्यवस्था छ ।

यस अवधिमा प्रकाशित विज्ञापनहरूमा वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, तह विहीन, वनरक्षक तर्फ कुल ३५,११४, नेपाल शिक्षा सेवा, शिक्षा प्रशासन, प्राविधिक सहायक तर्फ ८,४३६,

स्वास्थ्य सेवा चौथो तहका विभिन्न पदहरूमा ३०,०८७ र नेपाल इञ्जिनियरिङ सेवाका चौथो र पाँचौं तहका पदहरूमा ५,२२३ गरी ७८,८६० दरखास्त सङ्कलन भएको छ । जस मध्ये नियमानुसार दरखास्त छानविन गरि महिला २९,५६२ र पुरुष ४८,५४३ गरी कुल जम्मा ७८,१०५ जनाको दरखास्त स्वीकृत गरी उम्मेदवारहरूको नामावली तयार गरिएको छ । विज्ञापन भएका विभिन्न पदहरूको लागि दरखास्त स्वीकृत भए अनुसारको विस्तृत सङ्ख्यात्मक विवरण अनुसूची १३ मा दिइएको छ ।

विज्ञापन भएका विभिन्न पदहरूको विज्ञापनहरूमा परेको लिङ्गको आधारमा सङ्ख्यात्मक विवरण तल तालिका नं. ३ मा राखिएको छ । उक्त दरखास्त विवरण अनुसारको सारांश देहाय बमोजिम रहेको छ ।

प्रस्तुत तालिकामा दिइएको सङ्ख्यात्मक विवरणहरूलाई गोलाकार चित्रहरूमा पनि क्रमशः प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ३

लिङ्गको आधारमा महिला तथा पुरुषको कूल दरखास्त विवरण

महिला	पुरुष	कुल दरखास्त
२९,५६२	४८,५४३	७८,१०५

चित्र नं ५

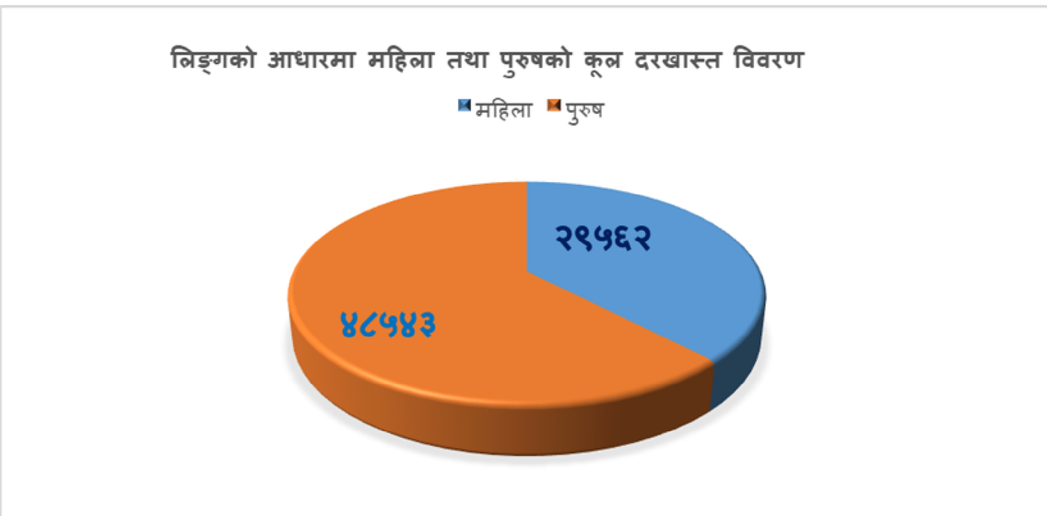

कूल महिला र पुरुष गरि ७८,१०५ जना उम्मेदवारहरू मध्ये एक जनाले एक भन्दा वढी खुला तथा समावेशी समूहमा दरखास्त दिने हुँदा त्यस्ता दरखास्तको कुल सङ्ख्या १,३८,२१८ हुन आउछ । जसको सङ्ख्यात्मक विवरण तालिका नं. ४ मा राखिएको छ।

तालिका नं ४

खुला तथा समावेशीको आधारमा उम्मेदवारहरूको कुल दरखास्त विवरण

खुला	समावेशी						
	महिला	आदिवासी/जनजाति	मधेसी	दलित	अपाङ्ग	पिछडिएको क्षेत्र	जम्मा
७७,७६१	८,६४०	१२,२२९	८,७२५	४,८०६	७६२	५,२९५	१,३८,२१८

विज्ञापनको प्रकार अनुसार दरखास्तको वर्गीकरण

यस अवधिमा खुला तथा समावेशी समूहका विज्ञापनमा परेका स्वीकृत दरखास्तलाई विज्ञापनको प्रकारका आधारमा वर्गीकृत रूपमा तालिका ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५

विज्ञापनको प्रकार अनुसार दरखास्तको वर्गीकरण

विज्ञापनको प्रकार	दरखास्त सङ्ख्या		
	महिला	पुरुष	जम्मा
खुला	२९,३९७	४८,३६४	७७,७६१
महिला	२८,६४०	०	२८,६४०
आदिवासी/जनजाति	५,३९७	६,८३२	१२,२२९
मधेसी	२,२३७	६,४८८	८,७२५
दलित	१,३३७	३,४६९	४,८०६
अपाङ्ग	११८	६४४	७६२
पिछडिएको क्षेत्र	८४३	४,४५२	५,२९५
जम्मा	६७,९६९	७०,२४९	१,३८,२१८

तह अनुसार दरखास्तको वर्गीकरण

तह गत आधारमा हेर्दा प्रतिवेदन अवधिमा सबैभन्दा बढी दरखास्त क्रमशः तह विहीन, चौथो तह र पाँचौं तहका पदमा परेको देखिन्छ भने स्वास्थ्य सेवाको वैद्य चौथो तहको पदमा

सबैभन्दा कम दरखास्त परेको देखिन्छ । तह अनुसार स्वीकृत दरखास्तको वर्गीकरण तालिका ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६

तह अनुसार स्वीकृत दरखास्तको वर्गीकरण (खुला तथा समावेशी)

तह	दरखास्त सङ्ख्या		
	महिला	पुरुष	जम्मा
सहायक स्तर पाँचौं	५२६४	६५४१	११८०५
सहायक स्तर चौथो	१७०९१	१४१९१	३१२८२
विहीन	७२०७	२७८११	३५०१८
जम्मा	२९५६२	४८५४३	७८१०५

५.५ शारीरिक परीक्षण तथा तन्दरुस्ती परीक्षा सञ्चालन

नेपाल वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, तह विहीन वनरक्षक पदको विज्ञापन प्रकाशित गरि अनलाईन दरखास्त मार्फत प्राप्त दरखास्त फारम मध्ये स्वीकृत भएका ३५,०१८ जना उम्मेदवारहरूको शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षा सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं ७. मुख्यालय वैद्यनाथ बाहिनि अत्तरिया, कैलाली र सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं.४३ रिजर्व गण हे.क्वा. वनबेहडा, कैलालीको विशेष सहयोगमा मिति २०७९ आषाढ ४ गते देखि आषाढ २४ गतेसम्म निरन्तर सञ्चालन भएको थियो । उक्त शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षामा दुवै केन्द्रमा गरि जम्मा १४,९६० जना उम्मेदवारहरूको सहभागिता रहेको थियो । उपस्थित परीक्षार्थीहरू मध्ये क्रमशः शारीरिक परीक्षण, २०० मिटर दौड, ३,००० मिटर दौड, रुख चढ्ने र पौडी खेल्ने परीक्षामा सफल हुदै ६,५९० जना उम्मेदवारहरू लिखित परीक्षाका लागि छनौट भएका छन्। शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षाको दुवै केन्द्रमा सहभागि हुने सङ्ख्या, उपस्थित, अनुत्तीर्ण र उत्तीर्णको विवरण अनुसूची १४ मा दिइएको छ ।साथै प्रत्येक कार्य चरण अनुसारको सहभागि हुने सङ्ख्या, उपस्थित, अनुत्तीर्ण र उत्तीर्णको विवरण तालिका नं ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ७

शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षामा सहभागी हुने सङ्ख्या, उपस्थित, अनुत्तीर्ण र उत्तीर्णको विवरण

सि.नं.	कार्य चरण	सङ्ख्यात्मक विवरण			
		जम्मा सङ्ख्या	जम्मा उपस्थित	जम्मा अनुत्तीर्ण	जम्मा उत्तीर्ण
१	शारिरीक परीक्षण	३५,०१८	१४,९६०	१,०९९	१३,८६१
२	२०० मिटर दौड	१३,८६१	१३,८५९	५३०	१३,३२९
३	३००० मिटर दौड	१३,३२९	१३,००३	२,२३३	१०,७७०
४	रुख चढ्ने	१०,७७०	१०,३६२	३,४६८	६,८९४
५	पौडी खेल्ने	६,८९४	६,८८७	२९६	६,५९०

५.६ वार्षिक कार्ययोजना कार्यान्वयन

प्रदेश लोक सेवा आयोगलाई सुचारु गर्नका लागि २०७८ श्रावण २८ गते बसेको अयोगको बैठकबाट वार्षिक कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यक्रम अगाडि बढाएको थियो ।स्वीकृत कार्ययोजना अनुसार भए गरेका कार्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन् :-

सि.नं.	तोकिएका कार्य	सम्पन्न भए/नभएको
१	आयोगका बैठक सञ्चालन गर्ने ।	आयोगका बैठकहरू नियमित रुपमा सञ्चालन भएको । यस आ.व.मा हाल सम्म आयोगका ४८ वटा बैठक बसि ७९ वटा निर्णय भएको ।
२	पाठ्यक्रम तथा अन्य कार्यहरूका लागि विज्ञहरूको निवेदन अनलाइन तथा हार्डकपि फाराम भर्ने विधिबाट निवेदन आह्वान गरि विज्ञहरूको रोष्टर बनाउने ।	पाठ्यक्रम तथा अन्य कार्यहरूका लागि विज्ञहरूको अनलाइन निवेदन तथा हार्डकपि निवेदन लिई आयोगबाट स्वीतकृत गरी विज्ञहरूको रोष्टर बनाउने काम निरन्तर भएको ।
३	आवश्यक विज्ञहरूको मनोनयन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार विज्ञहरूको मनोनयन गर्ने काम भैरहेको ।

सि.नं.	तोकिएका कार्य	सम्पन्न भए/नभएको
४	प्रदेश र स्थानीय तह अन्तर्गतका कार्यालयबाट रिक्त दरवन्दी विवरण माग आकृति फाराम सङ्कलन गर्ने ।	प्रदेश र स्थानीय तह अन्तर्गतका कार्यालयबाट रिक्त दरवन्दी विवरण माग आकृति फाराम सङ्कलन गरी विज्ञापन प्रकाशन समेत भएको ।
५	सङ्घीय लोक सेवा आयोग तथा प्रदेश लोक सेवा आयोगका कार्यालयहरूमा आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको अध्ययन/अवलोकन भ्रमण गर्ने ।	सङ्घीय लोक सेवा आयोग तथा प्रदेश लोक सेवा आयोगका कार्यालयहरूमा आयोगका पदाधिकारी र कर्मचारीहरूले समय समयमा अध्ययन/अवलोकन भ्रमण गरि एकआपसमा लोक सेवा आयोगका गतिविधि, अनुभवहरू आदानप्रदान गरिएको ।
६	विभिन्न पद,सेवा समूह/उपसमूहको सम्बन्धित पाठ्यक्रम तयार गर्ने गराउने ।	यस अवधिमा विभिन्न पद, सेवा समूह/उपसमूहका गरि जम्मा २३ वटा पदका पाठ्यक्रम तयार गरि लागु भएको।
७	पदपूर्तिको लागि वार्षिक कार्यतालिका तयार गरि प्रकाशन गर्ने ।	यस अवधिमा पदपूर्तिका लागि वार्षिक कार्यतालिका प्रकाशन गरि पदपूर्ति प्रकिया अगाडि बढाएको ।
८	विभिन्न पद, सेवा समूह/उपसमूहको पदपूर्ति सम्बन्धि सम्पूर्ण कामहरू गर्ने ।	विभिन्न पद,सेवा समूह/उपसमूहको मागसङ्कलन, प्रतिशत निर्धारण, विज्ञापन प्रकाशन र दरखास्त सङ्कलन भई दरखास्त उपर छानविन गरि परीक्षा सञ्चालन गर्न परीक्षा मिति तोकिएको।

५.७ कार्यविधि, निर्देशिका र मापदण्ड बनाई लागु गरेकोः

५.७.१ प्रदेश लोक सेवा आयोग परीक्षा दस्तुर एवम् खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७८

प्रदेश लोक सेवा आयोगले पदपूर्ति गर्दा लिइने परीक्षा दस्तुर निर्धारण गर्न र पदपूर्तिका विभिन्न चरणहरूमा विषयविज्ञ वा विशेषज्ञ तथा विभिन्न निकायका कर्मचारीहरूबाट सेवा लिई पाठ्यक्रम निर्माण, प्रश्नपत्र निर्माण, परीक्षा सञ्चालन, उत्तरपुस्तिका परीक्षण लगायतका काम गर्ने प्रयोजनका लागि विविध शीर्षकमा विनियोजित रकमलाई पारदर्शिता, मितव्ययीताका साथै

सरल र सुस्पष्ट ढङ्गले खर्च व्यवस्थापन गर्न प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ७८ बमोजिम उल्लेखित व्यवस्थाको प्रतिकूल नहुने गरि ऐनको दफा ७२ र ७३ को प्रयोजनार्थ सोही ऐनको दफा ८४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी प्रदेश लोक सेवा आयोग परीक्षा दस्तुर एवम् खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७८, मिति २०७८ साल श्रावण १ गते आयोगबाट पारित भई लागु भएको छ ।

५.७.२ प्रदेश लोक सेवा आयोग बैठक सञ्चालन कार्यविधि, २०७८

प्रदेश लोक सेवा आयोगको बैठकलाई व्यवस्थित र मर्यादित रूपमा सञ्चालन गर्न आवश्यक भएको हुँदा प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा १० को उपदफा (७) बमोजिम प्रदेश लोक सेवा आयोगले यो कार्यविधि बनाई २०७८ साल चैत ०३ गते आयोगबाट स्वीकृत गरि लागु गरेको छ।

५.७.३ वन रक्षक पदको शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षाको लागि आवश्यक जनशक्ति, कार्य चरण तथा खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७९

प्रदेश लोक सेवा आयोगले नेपाल वन सेवा, ज.फ. समूह, तह विहीन, वनरक्षक पदको शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षा सञ्चालनको विभिन्न चरणहरूमा यस आयोग र विभिन्न निकायका कर्मचारीहरूबाट सहयोग लिई परीक्षा सञ्चालन लगायतका अन्य व्यवस्थापकिय काम गर्ने प्रयोजनका लागि विनियोजित रकमलाई पारदर्शिता, मितव्ययीताका साथै सरल र सुस्पष्ट ढङ्गले खर्च व्यवस्थापन गर्न प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ७८ बमोजिम उल्लेखित व्यवस्थाको प्रतिकूल नहुने गरि ऐनको दफा ८४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी प्रदेश लोक सेवा आयोगले वन रक्षक पदको शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षाको लागि आवश्यक जनशक्ति, कार्य चरण तथा खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७९ बनाई मिति २०७९ साल असार ०३ गते आयोगबाट स्वीकृत भई लागु गरिएको छ।

५.८ वेभसाइटको निर्माण

सूचना प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गर्ने उद्देश्यले यस आयोगले विभिन्न सूचना, प्रेस विज्ञप्ती, पदपूर्ति सम्बन्धी जानकारी, आयोग सम्बन्धी ऐन, नियमावली र निर्देशिकाहरू सम्बन्धित सबै पक्षलाई छिटो, छरितो, पारदर्शी र निष्पक्ष रुपमा जानकारी दिने उद्देश्यले आफ्नो एक

वेवसाइट निमार्ण गरी अद्यावधिक गरेको छ । साथै परीक्षार्थीहरूका लागि परीक्षा सम्बन्धि सूचना, पाठ्यक्रम, ऐन, नियमावली, निर्देशिका लगायत विभिन्न विषयहरूसमेत राखिएका छन्। परीक्षाको समयमा परीक्षाको समय तालिका, परीक्षा केन्द्र, उम्मेदवारको स्वीकृत नामावली, परीक्षाको नतिजा, अन्तर्वाता तथा सिफारिस गर्ने सम्मका सबै सूचनाहरू यसै वेवसाइट https://psc.sudurpashchim.gov.np मार्फत सम्बन्धित सबैलाई सहजीकरणको व्यवस्था मिलाइएको छ।

५.९ अनलाईन दरखास्त प्रणालीको निर्माण

प्रदेश लोक सेवा आयोग सम्बन्धी व्यवस्था बमोजिम प्रदेश निजामती सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश सङ्गठित संस्था, स्थानीय सरकारी सेवा र स्थानीय सङ्गठित संस्थाको रिक्त पदहरूमा पदपूर्तिसम्बन्धी कार्यलाई प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरी छिटो, छरितो, सरल, मितव्ययी र प्रभावकारी तरिकाले सम्पादन गर्न अनलाइन प्रणाली https://ppsconline.sudurpashchim.gov.np को निर्माण गरिएको छ । यस प्रणालीबाट उम्मेदवारले आफ्नो विवरण दर्ता गरि आफ्नो प्रोफाइलमा व्यक्तिगत विवरणहरू, अतिरिक्त विवरणहरू, सम्पर्क, शिक्षा, तालिम, व्यवसायिक परिषद् दर्ता, अनुभव, अन्य कागजातहरू राख्न सक्ने, विज्ञापन भएको सूचना र विज्ञापन भएको पदमा दरखास्त दिने, दरखास्त दिएको पदका लागि तोकिएको राजश्व अनलाइन प्रणालीबाटै भुक्तानी गर्न सक्ने, तोकिएको विवरण र आवश्यक कागजातहरू पूरा भई योग्य उम्मेदवारको दरखास्त स्वीकृत भईसकेपछि अनलाइन प्रणालीबाट E-admit Card प्राप्त गर्ने, परीक्षा केन्द्रसम्बन्धी जानकारी लिन सक्ने व्यवस्था मिलाइएको छ । माग भएका पदहरूको प्रतिशत निर्धारण गर्ने, विज्ञापन प्रकाशन गर्ने, उम्मेदवारले दरखास्त दिएको विज्ञापनलाई आवश्यक योग्यता र विवरणहरूको छानविन तथा चेकजाँच गरी दरखास्त स्वीकृत गर्ने, स्वीकृत नामावली प्राप्त गर्ने, कार्यालयलाई आवश्यक पर्ने दरखास्त र परीक्षासम्बन्धी विभिन्न विवरण तयार गर्न सक्ने सरल र सहज व्यवस्था मिलाइएको छ ।

५.१० विषयविज्ञ वा विशेषज्ञको रोष्टर निर्माण

प्रदेश लोक सेवा आयोग (कार्य सञ्चालन निर्देशिका) २०७८ को अनुसूची ३९ मा व्यवस्था भएको विज्ञको विवरण सङ्कलनका लागि निवेदन फारम स्वीकृत गरि आयोगको कार्यालयबाट रोष्टर फाराम भर्ने सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गरिएको थियो। दक्ष विज्ञको

विवरण सङ्कलन गर्न अनलाईन प्रणालीको समेत व्यवस्था गरिएको छ । आयोगहरूका विभिन्न बैठकबाट प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाका विभिन्न सेवा, समूह, उपसमूहका तहका पदको पाठ्यक्रम निमार्ण, प्रश्नपत्र निमार्ण, प्रश्नपत्र परिमार्जन, उत्तरपुस्तिका परीक्षण, सीप परीक्षण, समूह छलफल तथा अन्तर्वार्ता प्रयोजनका लागि दक्ष/विज्ञ/विशेषज्ञको विवरण सङ्कलन गरी रोष्टर सूची तयारी गर्ने कार्य भई रहेकोमा यस अवधिमा पनि यस कार्यलाई निरन्तरता दिदै आइरहेको छ । आयोगको बैठकले विभिन्न विशेषज्ञहरूको सूची स्वीकृत गर्दै आएको छ ।

५.११ प्रश्नपत्र निर्माण

यस अवधिमा ६० सेट प्रश्नपत्र निर्माण गरिएको छ । प्रश्नपत्र निर्माण गर्ने कार्यका लागि विभिन्न दक्ष/विज्ञहरूलाई सहभागी गराइएको थियो । प्रश्नपत्र निर्माण सम्बन्धी विवरण तालिका ८ मा समावेश गरिएको छ।

तालिका ८

प्रश्नपत्र निर्माण र परिमार्जन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	पद, सेवा, समूह	कच्चा प्रश्नपत्र सेट	परिमार्जन सेट	खर्च सेट	बाँकी सेट
१	वन रक्षक, नेपाल वन,जनरल फरेष्ट्री	५	-	-	-
२	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	५	-	-	-
३	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	५	-	-	-
४	वैद्य,स्वास्थ्य, आयुर्वेद, जनरल आयुर्वेद	५	-	-	-
५	ल्याबअसिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	५	-	-	-
६	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	५	-	-	-
७	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	५	-	-	-
८	ल्याबअसिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	५	-	-	-
९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	५	-	-	-
१०	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, जनरल/हाइवे	५	-	-	-
११	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, विल्डिङ एण्ड	५	-	-	-

क्र.सं.	पद, सेवा, समूह	कच्चा प्रश्नपत्र सेट	परिमार्जन सेट	खर्च सेट	बाँकी सेट
	आर्किटेक्ट				
१२	खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन, इञ्जि. सेवा, सिभिल, स्यानिटरी	५	-	-	-

५.१२ अन्य निकायसँग पत्राचार :

- ✓ कुनै स्थानीय तहहरूले प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा ७ उपदफा ४ को देहाय (क), (ख), (ग) (ङ) र (च) मा उल्लेखित कामहरू प्रदेश लोक सेवा आयोगको परामर्श नलिई भए गरेको भए प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐनको दफा ५५ बमोजिम आयोगले बदर गर्न सक्ने व्यवस्था भएको हुँदा प्रचलित कानूनी व्यवस्थाको प्रतिकूल हुने गरी उपरोक्त कार्यहरू नगर्न नगराउन हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि सुदूरपश्चिम प्रदेश भित्रका सबै पालिकाहरूलाई अनुरोध गरी पठाउने" भनि प्रदेश लोक सेवा आयोगको मिति २०७८/०५/३१ मा निर्णय भएको हुँदा सोही बमोजिम कार्यान्वयन गर्न गराउन हुन अनुरोध छ भनि सुदूरपश्चिम प्रदेश भित्रका सबै पालिकाहरूलाई मिति २०७८।६।१० मा पत्राचार गर्ने काम भएको थियो ।
- ✓ प्रदेश लोक सेवा आयोग, पाठ्यक्रम निर्धारण समितिको वैठकबाट सम्बन्धित विषयविज्ञ/विशेषज्ञबाट प्राप्त पाठ्यक्रमको मस्यौदा छलफल पश्चात् स्वीकृतिका लागि आयोगमा सिफारिश भएको सन्दर्भमा प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा १४ उपदफा (४) बमोजिम सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालय र स्थानिय तहको प्रतिक्रिया लिने व्यवस्था भएको हुँदा यस आयोगको विभिन्न मितिमा भएका निर्णयानुसार प्रतिक्रियाका लागि मन्त्रालय र स्थानीय तहमा पाठ्यक्रमको मस्यौदा पठाइ पत्राचार गरेको थियो ।
- ✓ कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ को दफा ३ बमोजिम प्रदेश मन्त्रालय र मातहत निकायमा सेवा प्रवाहका लागि नेपाल सरकारले स्वीकृत गरेको सङ्गठन संरचना तथा कर्मचारी दरबन्दी तेरिज भित्र रहेका रिक्त पदहरूको समायोजन ऐन, २०७५ को दफा १२ बमोजिम पदपूर्ति/विज्ञापन गर्ने प्रयोजनको लागि रिक्त पदको माग आकृति

फारम भरि पठाउन प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ को दफा (१६) बमोजिम प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावली, २०७८ को परिच्छेद-३, को नियम ५ मा उल्लेख भए अनुसार सोही नियमावलीको अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको माग आकृति फारम भराई यथाशीघ्र यस आयोगमा पठाउने व्यवस्थाका लागि आयोगको मिति २०७८/१०/२० गतेको निर्णयानुसार सुदूरपश्चिम प्रदेशका सबै मन्त्रालय र स्थानीय तहहरूलाई पत्राचार भएको थियो र पत्राचार बाट प्राप्त मागहरूको विज्ञापन गरि पदपूर्ति प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छ ।

५.१३ आन्तरिक व्यवस्थापन

- ✓ प्रदेश लोक सेवा आयोग गठन भए पश्चात् आवश्यकता अनुसारका ऐन कानून निर्देशिका तयार भई सार्वजनिक गरिएका थिए भने प्रदेश लोक सेवा आयोग परीक्षा दस्तुर एवम् खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७८, प्रदेश लोक सेवा आयोग बैठक सञ्चालन कार्यविधि २०७८ वन रक्षक पदको शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षाको लागि आवश्यक जनशक्ति, कार्य चरण तथा खर्च व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७९ तयार गरि आयोगको बैठकबाट पारित गरि लागु गरिएको ।
- ✓ प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐन, २०७६ का केही दफामा थप र केही संसोधन गर्नु पर्ने आवश्यकता महसुस गरि संशोधनका लागि सिफारिस गरि पठाइएकोमा सोही अनुसार प्रदेश सभाबाट पारित भई लागू भएको ।
- ✓ प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट प्रदेश र स्थानीय तहको लागि विभिन्न सेवा, समूह, उपसमूह र तहका २३ वटा पदका पाठ्यक्रमहरू स्वीकृत गरि सार्वजनिक गरिएको ।
- ✓ आयोगको बारेमा जानकारी दिने हेतुले psc.sudurpashchim.gov.np वेवसाइट सञ्चालन गरिएको।
- ✓ दक्षविज्ञहरूको रोष्टर तयार गर्ने प्रयोजनका लागि अनलाईन फाराम बनाई दक्ष विज्ञ मनोनयन फाराम सङ्कलन गरेर रोष्टर सूची तयार गरिएको ।
- ✓ प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूमा रिक्त रहेका दरवन्दी विवरणहरू, माग आकृति फाराम भरि माग गर्न प्रदेश सरकार र सबै स्थानीय तहहरूमा पत्राचार भई माग सङ्कलन गरि पदपूर्ति कार्य प्रारम्भ भएको।

- ✓ विद्युतीय दरखास्त प्रणाली (Province Public Service Recruitment Management System) निर्माण गरि दरखास्त दस्तुर राजश्व खातामा जम्मा गर्न RMIS सँग आवद्धता गरिएको ।
- ✓ विद्युतीय प्रणालीबाट कार्यालयको दर्ता, चलानी र कर्मचारी सूचना प्रणाली व्यवस्थित गर्न अप्लिकेशन निर्माण भई कार्य सञ्चालन गरिएको ।
- ✓ सूचना प्रविधिमा आधारित सीप परीक्षण तथा प्रयोगात्मक परीक्षा सञ्चालनका लागि कम्प्युटर प्रयोगशाला स्थापना गरि बैठक कक्ष व्यवस्थापन गरिएको ।
- ✓ आयोगलाई अति आवश्यक मेसिनरी औजार र फर्निचर फिक्चर्स तथा कार्यालय समान खरिद गरिएको ।
- ✓ आयोगको परिसर एवम् कार्यकक्षको सुरक्षाको लागि सि.सि.टि.भि. जडान गरिएको ।
- ✓ आयोगको परिसरमा सवारी साधन पार्किङका लागि पार्किङ स्थल तयार गरिएको ।
- ✓ आयोग लगायत विषयविज्ञ/विशेषज्ञहरूका लागि पुस्तकालय/वाचनालय व्यवस्थापन गरिएको ।
- ✓ आयोगको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक प्रतिवेदन प्रदेश प्रमुखज्यू समक्ष पेश गरिएको।
- ✓ लोक सेवा आयोगहरूको प्रथम र द्वितीय राष्ट्रिय सम्मेलन र अन्तरप्रदेश लोक सेवा आयोग प्रथम कार्यशाला गोष्ठीमा भएका निर्णय तथा प्रतिवद्धताहरू कार्यान्वयन भैरहेको।
- ✓ मिति २०७८ साल पौष १८ र १९ गते प्रदेश नं १ को विराटनगरमा सम्पन्न भएको दोस्रो अन्तर प्रदेश लोक सेवा आयोग समन्वय गोष्ठीमा सहभागि भई गोष्ठीबाट पारित घोषणापत्रमा उल्लेखित बुँदाहरू क्रमशः कार्यान्यन गर्दै आएको ।
- ✓ आयोगको वार्षिक कार्यतालिका प्रकाशित गरी पदपूर्तिको लागि विज्ञापन प्रकाशित भै सकेको।
- ✓ सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गतका स्थानीय तहहरूले प्रचलित कानून विपरित गरेका कर्मचारी सम्बन्धी पदपूर्ति, बढुवा, स्तरवृद्धि लगायतका कामकारवाहीहरू कार्यान्वयन नगर्न नगराउन पत्राचार गरिएको।

परिच्छेद ६

सुझावहरू

६. सुझावहरूः

लोक सेवा आयोग र प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूका वार्षिक सम्मेलन एवम् कार्यशाला गोष्ठीहरूबाट प्राप्त भएका अनुभवहरूको आदानप्रदान र आयोगले वार्षिक रुपमा सम्पादन गरेका कार्यअनुभवको आधारमा देहाय बमोजिम मुख्य मुख्य सुझावहरू प्रस्तुत गरिएका छन् :-

६.१ नीतिगत तथा कानूनी विषयको अन्यौलताको कारण पदपूर्ति प्रक्रिया सुचारु गर्न कठिन भईरहेको हुँदा प्रदेश तथा स्थानीय तहको पदपूर्ति गर्न नीति तथा कानूनी व्यवस्था हुन जरुरी देखिन्छ ।

६.२ प्रदेश लोक सेवा आयोगको मौजुदा सङ्गठन संरचना तथा दरवन्दी व्यवस्था अस्थायी भएकोमा यथाशीघ्र स्थायी बनाउन आवश्यक देखिन्छ ।

६.३ प्रदेश लोक सेवा आयोगका मौजुदा ऐन, नियमहरूलाई सरोकारवाला सबै निकायहरूबाट प्रभावकारी रुपमा परिपालन हुनु पर्ने देखिन्छ ।

६.४ प्रदेश लोक सेवा आयोगले आफ्नो कार्यसम्पादन गर्न दक्ष जनशक्ति, भौतिक पूर्वाधार आवश्यक हुने हुँदा प्रयाप्त श्रोत साधनको व्यवस्था गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

६.५ प्रदेश लोक सेवा आयोगका कामकारवाहीहरूलाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउन पदाधिकारी/ कर्मचारीहरूलाई स्वदेश तथा विदेशमा हुने तालिम, गोष्ठी, सेमिनारमा सहभागी हुने व्यवस्था हुन सके राम्रो प्रतिफल प्राप्त हुने देखिन्छ ।

६.६ संविधान र कानूनी व्यवस्था बमोजिम सकारात्मक विभेद अर्थात् आरक्षण अनुसार प्रदेश लोक सेवा आयोगका विभिन्न पदमा लिइने परीक्षामा सहभागी हुने महिला, आदिवासी जनजाति, मधेशी, पिछडिएको क्षेत्र जस्ता समूहका परीक्षार्थीहरूको क्षमता विकास गरि योग्यता प्रणालीलाई सुदृढ गर्न अत्यन्त आवश्यक देखिन्छ। प्रदेश सरकारबाट समय समयमा प्राप्त लक्षित वर्गका लागि कक्षा सञ्चालन, तालिम कक्षाको व्यवस्थाका साथै लक्षित वर्गलाई शसक्तिकरण गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

६.७ प्रदेशस्तर र स्थानीय स्तरमा भएका पद दर्ता देखि लिएर कर्मचारीहरुको आवश्यक विवरण सहितको अभिलेख राख्नु पर्ने हुँदा प्रदेश स्तरमा निजामती कर्मचारी किताबखानाको स्थापना गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

६.८ प्रदेश लोक सेवा आयोग हाल भाडाको घरमा रही कार्य सम्पादन गरिरहेको छ । दरवन्दी अनुसार कर्मचारीहरूको पदपूर्ति भएमा भाडामा लिएको भवनबाट कार्य सञ्चालन गर्न कठिनाई पर्ने एवम् आयोगको कार्य सम्वेदनशीलता समेतलाई विचार गर्दा आयोगको आफ्नै जग्गा र सुविधा सम्पन्न भवन हुनु पर्ने देखिन्छ ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची -१

प्रदेश लोक सेवा आयोगको अस्थायी सङ्गठन संरचना र दरबन्दी

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश,धनगढी, कैलाली

अन्तरिम सङ्गठन संरचना

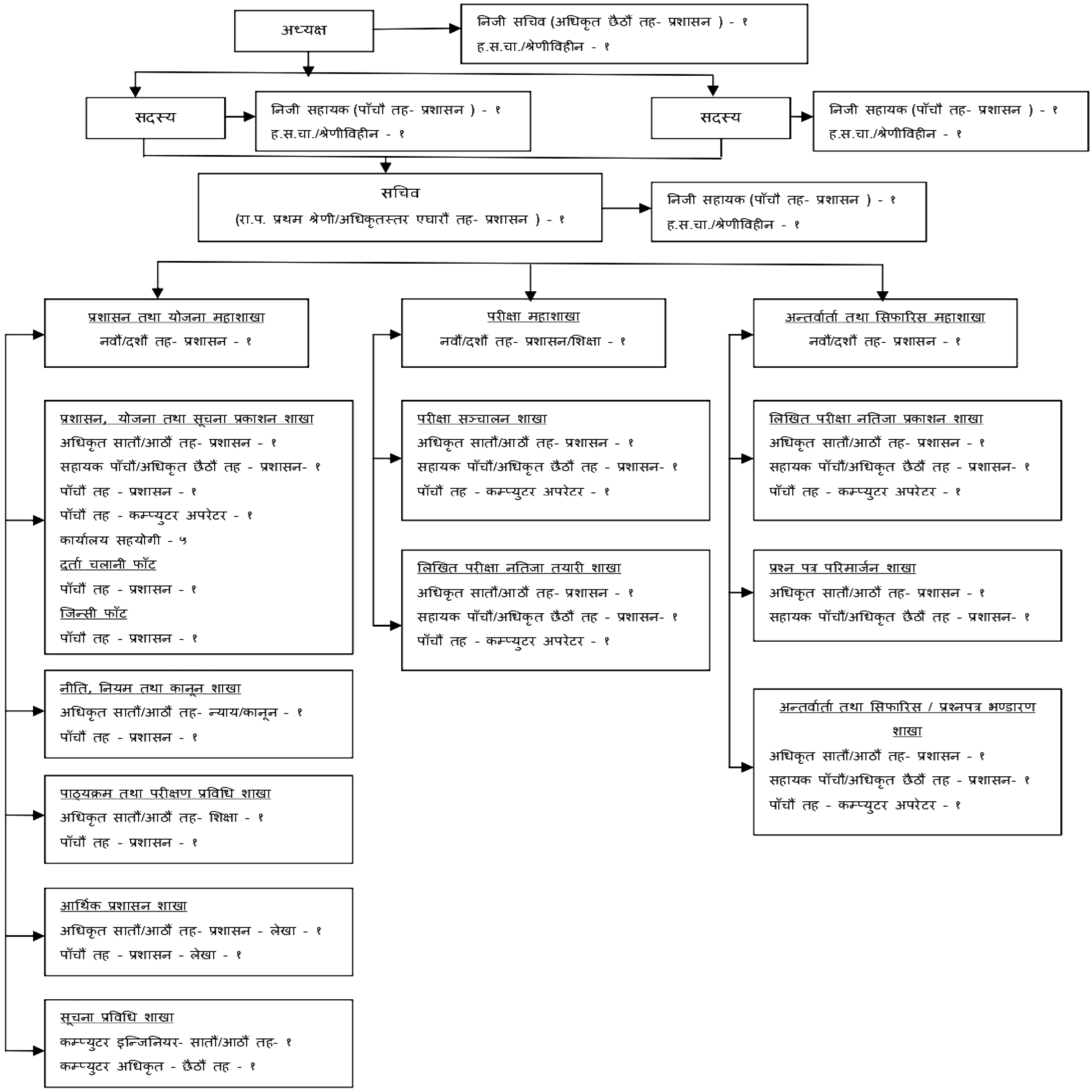

अनुसूची २
आन्तरिक कार्य विभाजन

क्र.सं.	पदाधिकारीको नाम	जिम्मेवारी
१	अध्यक्ष यज्ञराज बोहरा	१- आयोगको प्रशासन/व्यवस्थापन तथा समन्वय ।
		२- प्रश्नपत्र परिमार्जन (मोडरेशन) ।
		३- अन्तरर्वाता, अन्तिम नतिजा प्रकाशन तथा सिफारिस ।
		४- पाठ्यक्रम निर्माण, परिमार्जन तथा परीक्षण प्रविधि ।
		५- अनुगमन तथा निरीक्षण ।
२	सदस्य लक्ष्मणबहादुर खड्का	१- लिखित परीक्षा सञ्चालन ।
		२- उत्तरपुस्तिका परीक्षण ।
		३- लिखित परीक्षाको नतिजाको तयारी
		४- नीति तथा कानून ।
		५- परामर्श (प्रदेश सेवातर्फ) ।
		६- वार्षिक प्रतिवेदन तयारी ।
३	सदस्य भागरथी राना	१- पदपूर्तिका लागि वार्षिक कार्य तालिका ।
		२- रिक्त पदको माग सङ्कलन, पद सङ्ख्या निर्धारण, शैक्षिक योग्यता निर्धारण ।
		३- रिक्त पदपूर्तिका लागि विज्ञापन प्रकाशन ।
		४- कच्चा प्रश्नपत्र निर्माण ।
		५- लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन ।
		६- परामर्श (स्थानीय सरकारी सेवा तर्फ) ।

अनुसूची -३
आयोगको दरबन्दी तथा पदपूर्तिको अवस्था

क्र.सं.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	दरबन्दी	पूर्ति	रिक्त
१	सचिव	रा.प.प्रथम/११ तह	प्रशासन		१	१	०
२	महाशाखा प्रमुख	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं	प्रशासन		२	२	
३	महाशाखा प्रमुख	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं	प्रशासन /शिक्षा		१	०	१
४	शाखा प्रमुख	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	प्रशासन	सा.प्र.	६	२	४
५	शाखा प्रमुख	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	प्रशासन	लेखा	१	१	०
६	शाखा प्रमुख	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	शिक्षा		१	०	१
७	शाखा प्रमुख	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	न्याय	कानून	१	०	१
८	शाखा प्रमुख	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	विविध	कम्प्युटर इञ्जिनियर	१	०	१
९	निजि सचिव	अधिकृतस्तर पाँचौं /छैठौं	प्रशासन		१	०	१
१०	सहायक/अधिकृत	अधिकृतस्तर पाँचौं /छैठौं	प्रशासन	सा.प्र.	६	४	२
११	कम्प्युटर अधिकृत	अधिकृतस्तर छैठौं	विविध		१	१	०
१२	प्रशासन सहायक	सहायकस्तर पाँचौं	प्रशासन		८	१	७
१३	लेखा सहायक	सहायकस्तर पाँचौं	प्रशासन	लेखा	१	०	१
१४	कम्प्युटर सहायक	सहायकस्तर पाँचौं	विविध	कम्प्युटर अपरेटर	५	५	०
१५	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन			४	४	०
१६	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन			५	५	०
जम्मा					**४५**	**२६**	**१९**

अनुसूची -४
आयोगका निर्णयहरूको विषयगत वर्गीकरण

क्र.सं.	निर्णयका विषयहरू	बैठक सङ्ख्या	निर्णय सङ्ख्या
		२०७८/०७९	२०७८/०७९
१	शैक्षिक योग्यता र पाठ्यक्रम	४८	२२
२	सुरक्षा निकाय तथा सङ्गठित संस्था		-
३	विभागीय सजायको परामर्श		-
४	बढुवा सम्बन्धी		-
५	नीति-नियम/उजुरी सम्बन्धी		५
६	विज्ञापन,परीक्षा, अन्तर्वार्ता र नतिजा		१४
७	विविध		३८
	जम्मा	४८	७९

अनुसूची -५

आयोगको भौतिक साधनहरूको अवस्था

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	कैफियत
१	प्रोजेक्टर	पिस	२	
२	दराज	पिस	१	
३	कन्फरेन्स स्पीकर (Conference Speaker)	सेट	१	
४	ल्यापटप	पिस	१२	
५	ईन्टरकम टेलिफोन	सङ्ख्या	१	
६	वाल पंखा	सङ्ख्या	१०	
७	स्टेबिलाइजेर	पिस	१०	
८	कुलर	सङ्ख्या	१	
९	स्कुटर	सङ्ख्या	२	
१०	जिप	सङ्ख्या	४	
११	प्रिन्टर	पिस	२६	
१२	अन्य निर्माण सम्वन्धि उपकरण	सङ्ख्या	३६१.२	
१३	फोटोकपी मेशिन	पिस	९	
१४	साईकल	सङ्ख्या	१०	
१५	कम्प्युटर टेबुल	सङ्ख्या	२३	
१६	फ्रिज	पिस	३	
१७	हाजिर मेशिन	पिस	१	
१८	साईड टेबल	पिस	४	
१९	LED Display	सङ्ख्या	१	
२०	टि टेवल	सङ्ख्या	२१	

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	कैफियत
२१	जेनेरेटर	पिस	२	
२२	डेस्कटप कम्प्युटर	पिस	३३	
२३	खाट पलङ लोबेड	पिस	१२	
२४	टेबुल पङ्खा	पिस	१०	
२५	ग्यारेज	सङ्ख्या	१	
२६	मिटिङ टेवुल	सङ्ख्या	१०४	
२७	थ्रि सिटर (Three Seater)	पिस	४	
२८	सोफासेट	पिस	१४	
२९	एयर कन्डीसनर	पिस	१३	
३०	सिसिटिभी क्यामरा	पिस	१६	
३१	कार्पेट	पिस	२८	
३२	Scanner	पिस	२	
३३	अन्य सूचना कम्प्युटर तथा दूरसञ्चार सामान	सङ्ख्या	१	
३४	किचेन रयाक/Kitchen rack	सङ्ख्या	१	
३५	स्टिल दराज	पिस	३३	
३६	रोष्टम	सङ्ख्या	१	
३७	मोटर साइकल	सङ्ख्या	९	
३८	बुक सेल्फ	पिस	१६	
३९	ब्याट्री (Battery BDC)	पिस	१०	
४०	इन्भरटर	सङ्ख्या	५	
४१	रिभल्वभिङ चेयर	पिस	४१	
४२	भिजिटर चेयर(Visitor Chair)	पिस	३५	
४३	सञ्चार हेण्ड सेट	सङ्ख्या	६	

क्र.सं.	विवरण	इकाई	परिमाण	कैफियत
४४	अफिस टेबल (Office Table)	पिस	५	
४५	फाईलिङ क्याविनेट	पिस	३	
४६	टेवुल	पिस	४२	
४७	टेलिभिजन	सङ्ख्या	२	
४८	सफ्टवेयर	पिस	३	
४९	प्रोजक्टर स्क्रीन	पिस	१	

अनुसूची -६

आयोगको विनियोजित बजेट, निकासा र खर्च

चालु र पूँजिगत खर्च शीर्षकको प्रगति विवरण

क्र.सं.	बजेट उपशीर्षक नं.	कुल बजेट	आ.ब. २०७८/०७९		खर्च प्रतिशत
			कुल खर्च	बाँकी बजेट	
१	चालु खर्च	७,९६,७४,०००	३,८१,०२,५८८.११	४,१५,७१,४११.९	४७.८२
२	पुँजीगत खर्च	१,६०,८५,०००	१,२३,०४,५३०.२५	३७,८०,४६९.७५	७६.५०
	कुल बजेट	९,५७,५९,०००	५,०४,०७,११८.३६	४,५३,५१,८८१.६	५२.६४

चालु तर्फ

खर्च/वित्तीय सङ्केत नम्वर	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	जम्मा खर्च	बाँकी
२१११११	पारिश्रमिक कर्मचारी	२३५१६०००	४१२७९५९.५	१९३८८०४०.५
२१११२	पारिश्रमिक पदाधिकारी	२४७००००	२४२३६५६	४६३४४
२११२१	पोशाक	४५००००	१९००००	२६००००
२११३२	महङ्गी भत्ता	१०८००००	१५८०००	९२२०००
२११३४	कर्मचारीको बैठक भत्ता	२५००००	२१८५००	३१५००
२११३९	अन्य भत्ता	१७८००००	१००६६८४	७७३३१६
२११३९	पदाधिकारी बैठक भत्ता	६५००००	५९२५००	५७५००
२११४२	पदाधिकारी अन्य सुबिधा	१०११०००	६४८०००	३६३०००
२१२१३	योगदानमा आधारित बीमा कोष खर्च	२१६०००	३३२००	१८२८००
२२१११	पानी तथा बिजुली	९६००००	४६७१६५	४९२८३५
२२११२	सञ्चार महसुल	८४४०००	२५६२८२	५८७७१८
२२२११	इन्धन (पदाधिकारी)	६२००००	६१५०००	५०००
२२२१२	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	१०५८०००	१००५२७०	५२७३०
२२२१३	सवारी साधन मर्मत खर्च	४३५०००	२३४९९५	२००००५
२२२१४	बिमा तथा नवीकरण खर्च	५५००००	३०६६५७.६१	२४३३४२.३९
२२२२१	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	३५००००	२८३१५२	६६८४८
२२३११	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	१४५००००	१४४१६२०	८३८०
२२३१४	इन्धन - अन्य प्रयोजन	२५००००	१७४४७९	७५५२१

खर्च/वित्तीय सङ्केत नम्वर	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	जम्मा खर्च	बाँकी
२२३१५	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	३१०००००	१२४१३२१	१८५८६७९
२२४११	सेवा र परामर्श खर्च	५५२०००	३३२७६०	२१९२४०
२२४१२	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालन खर्च	५०००००	२९४९३०	२०५०७०
२२४१३	करार सेवा शुल्क	५७१२०००	४९२८२९०	७८३७१०
२२५११	कर्मचारी तालिम खर्च	३०००००	०	३०००००
२२५२२	कार्यक्रम खर्च	३६२००००	२३९५३१०	१२२४६९०
२२६११	अनुगमन, मूल्याङ्कन खर्च	१५०००००	८३२५३४	६६७४६६
२२६१२	भ्रमण खर्च	५६००००	०	५६००००
२२७११	विविध खर्च	२१९९००००	१२००२५२३	९९८७४७७
२८१४२	घर भाडा	२४०००००	१८९१८००	५०८२००
२८१४३	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	१५०००००	०	१५०००००
जम्मा		७९६७४०००	३८१०२५८८.११	२०९५५०२७.४

पुंजीगत तर्फ

खर्च/वित्तीय सङ्केत नम्वर	खर्च/वित्तीय सङ्केतको नाम	अन्तिम बजेट	जम्मा खर्च	बाँकी
३११२२	मेशिनरी तथा औजार	८१८५०००	४९५५८९९	३२२९१०१
३११२३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	३४५००००	३४२२८०४.२५	२७१९५.७५
३११३४	कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च	३००००००	२४७५८३०	५२४१७०
३११६१	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	१४५००००	१४४९९९७	३
जम्मा		१६०८५०००	१२३०४५३०.२५	३७८०४६९.७५

अनुसूची -७

आयोगबाट सङ्कलित राजस्व र धरौटी

आयोगबाट सङ्कलित राजश्व			
क्र.सं.	राजश्व सङ्केत	शीर्षक	सङ्कलित रकम
१	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	२,७९,३१,४९०
जम्मा			२,७९,३१,४९०

क्र.सं.	आम्दानी	फिर्ता	सदरस्याहा	बाँकी	कैफियत
१	१,७९,५०५	१,६५,११५	०	१४,३९०	
जम्मा	१,७९,५०५	१,६५,११५	०	१४,३९०	

अनुसूची -८
आयोगबाट स्वीकृत भई सार्वजनिक गरिएका पाठ्यक्रम

क्र.सं.	सेवा	तह	समूह	उपसमूह	पद
१	नेपाल स्वास्थ्य	चौथो	प.हे. न.		अ.न.मी.
२	नेपाल स्वास्थ्य	चौथो	ल्याब टेक्नोलोजी		ल्याब असिष्टेन्ट
३	नेपाल स्वास्थ्य	चौथो	आयुर्वेद		वैद्य
४	नेपाल स्वास्थ्य	चौथो	हेल्थ इन्स्पेक्सन		अ. हे. व.
५	नेपाल स्वास्थ्य	पाँचौं	प.हे. न.		पब्लिक हेल्थ नर्स
६	नेपाल स्वास्थ्य	पाँचौं	जनरल नर्सिङ		स्टाफ नर्स
७	नेपाल स्वास्थ्य	पाँचौं	हेल्थ इन्स्पेक्सन		हे. अ./ सि.अ.हे.व.
८	नेपाल स्वास्थ्य	पाँचौं	मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी		ल्याब टेक्निसियन
९	नेपाल स्वास्थ्य	पाँचौं	आयुर्वेद		आयुर्वेद सहायक
१०	नेपाल स्वास्थ्य	पाँचौं	फार्मेसि		फार्मेसि सहायक
११	नेपाल कृषि	चौथो	फिसरिज, भेटेरिनरी र लाइभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेण्ट एकिकृत		नायव प्राविधिक सहायक वा सो सरह

क्र.सं.	सेवा	तह	समूह	उपसमूह	पद
१२	नेपाल कृषि	चौथो	प्लान्ट प्रोटेक्सन, एग्रोनोमी, हर्टिकल्चर, एगृ. एक्सटेन्सन, स्वायल साइन्स र एगृ.इको.एण्ड मार्केटिङ्ग एकिकृत		नायव प्राविधिक सहायक वा सो सरह
१३	नेपाल कृषि	चौथो	फिसरिज, भेटेरिनरी र लाइभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेण्ट एकिकृत		प्राविधिक सहायक
१४	नेपाल कृषि	पाँचौं	प्लान्ट प्रोटेक्सन, एग्रोनोमी, हर्टिकल्चर, एगृ. एक्सटेन्सन, स्वायल साइन्स र एगृ.इको.एण्ड मार्केटिङ्ग एकिकृत		
१५	नेपाल वन	पाचौं	जनरल फरेष्ट्री, स्वायल एण्ड बाटर कञ्जरभेशन र फरेष्ट रिसर्च एकिकृत		रेन्जर
१६	नेपाल वन	तह वहिन	जनरल फरेष्ट्री,		वनरक्षक
१७	नेपाल शिक्षा	पाचौं	शिक्षा प्रशासन	निरीक्षण	प्राविधिक सहायक
१८	नेपाल इन्जिनियरिङ	पाचौं	सिभिल	जनरल, हाईवे, स्यानीटरी, इरिगेशन, हाइड्रोपावर, हाइड्रोलोजी	सव इन्जिनियर वा सो सरह
१९	नेपाल इन्जिनियरिङ	पाचौं	सिभिल	बिल्डिङ्ग एण्ड आर्किटेक्ट	सव इन्जिनियर वा सो सरह

क्र.सं.	सेवा	तह	समूह	उपसमूह	पद
२०	नेपाल इन्जिनियरिङ	चौथो	सिभिल	जनरल, हाईवे, इरिगेशन, हाइड्रोपावर, हाइड्रोलोजी	असिष्टेण्ट सव इन्जिनियर वा सो सरह
२१	नेपाल इन्जिनियरिङ	चौथो	सिभिल	स्यानिटरी	खानेपानी तथा सरसफाइ टेक्निसियन
२२	नेपाल इन्जिनियरिङ	चौथो	सर्भे		अमिन
२३	नेपाल इन्जिनियरिङ	पाचौं	सर्भे		सर्भेक्षक

अनुसूची -९

दोश्रो अन्तर प्रदेश लोक सेवा आयोग कार्यशाला गोष्ठीबाट पारित घोषणापत्र

नेपालको संविधानको भाग २३ धारा २४४ मा भएको व्यवस्था बमोजिम सबै प्रदेशहरूमा प्रदेश लोक सेवा आयोग गठन भई सकेको छ। प्रदेश सभाले निर्माण गरेको प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐनले निर्धारण गरे बमोजिम प्रदेश निजामती सेवा, स्थानीय सरकारी सेवा, प्रदेश प्रहरी सेवा, प्रदेश अन्य सरकारी सेवा, प्रदेश संगठित संस्थाको सेवा तथा स्थानीय संगठित संस्थाको सेवाका पदहरूमा उपयुक्त उम्मेदवार छनौटको प्रक्रिया अगाडि बढी कतिपय प्रदेशमा सिफारिस समेत भइसकेको छ। प्रदेश तथा स्थानीय सरकारी सेवामा आवश्यक पर्ने कर्मचारी छनौटका लागि प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूले अवलम्बन गर्ने छनौट पद्दति तथा कार्यविधि समान हुने भएकोले यस प्रक्रियालाई अझ बढी प्रभावकारी तथा समसामयिक बनाउन एवम् कार्य सम्पादनको सिलसिलामा प्राप्त अनुभवहरूलाई एकआपसमा आदान प्रदान गर्न एक साझा अवधारणा निर्माण गर्ने अभिप्रायले सबै प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको सहभागितामा २०७६ साल फागुण १४ र १५ गते प्रथम अन्तर प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको कार्यशाला गोष्ठी, प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमतीको आयोजनामा हेटौंडामा सम्पन्न भएको थियो। उक्त कार्यशाला गोष्ठीमा विभिन्न महत्वपूर्ण प्रस्तावहरू पारित भएका थिए। प्रत्येक वर्ष गर्ने भनिएको कार्यशाला गोष्ठी वि.स. २०७७ मा COVID-19 को महामारीको कारणले सम्पन्न हुन सकेन।

प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट सञ्चालन हुने परीक्षा अझ बढी विश्वसनीय, मर्यादित र स्वच्छ बनाउदै लैजान एवम् परीक्षा सम्बन्धी कार्यप्रणालीमा एकरूपता ल्याउन, अन्तर प्रदेश सहकार्य तथा एक आपसको अनुभव आदान प्रदान गर्ने अभिप्रायले यस वर्ष प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश नं १ को आयोजनामा दोस्रो अन्तर प्रदेश कार्यशाला गोष्ठी विराटनगरमा सम्पन्न गरिएको छ। सो कार्यशाला गोष्ठीमा सातै प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारी, कर्मचारी, विभिन्न क्षेत्रका विज्ञ, लोक सेवा आयोगका प्रतिनिधि समेतको उपस्थिति थियो। विराटनगरमा सम्पन्न यस कार्यशाला गोष्ठीबाट सबै प्रदेश लोक सेवा आयोगका पदाधिकारीहरूको अनुभव र भावनालाई आत्मसात गर्दै सर्वसम्मत रूपमा देहाय बमोजिमको घोषणापत्र पारित गरियोः

१. प्रदेश निजामती सेवा ऐन र स्थानीय सरकारी सेवा सम्बन्धी कानूनको यथाशीघ्र निर्माणका लागि आ-आफ्ना प्रदेशका प्रदेश सभा र प्रदेश सरकारहरूसँग अनुरोध गर्ने

२. कुनै प्रदेश लोक सेवा आयोगको परीक्षामा उत्तीर्ण उम्मेदवारले सोही तहको समान पदमा अन्य प्रदेशमा दरखास्त दिन नपाउने व्यवस्था गर्ने।

३. प्रदेश र स्थानीय तहको कर्मचारीको अन्तर प्रदेश सरुवाले सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीको वृत्ति विकासमा गम्भीर एवम् नकारात्मक असर पर्न जाने र ती तहमा जनशक्ति व्यवस्थापनमा अस्थिरता हुने भई कार्यसम्पादनमा समेत नकारात्मक असर

प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको दोस्रो कार्यशाला गोष्ठी

पर्ने देखिँदा अन्तर प्रदेश र अन्तर स्थानीय तह कर्मचारी सरुवाको सम्बन्धमा ऐन बनाई मात्र सरुवा गर्ने गराउने व्यवस्था गर्न नेपाल सरकारलाई अनुरोध गर्ने।

४. कुनै आयोगको परीक्षामा परीक्षार्थीले अनियमितता गरेको ठहर गरी उक्त प्रदेशले कारबाही गरेमा त्यस्ता परीक्षार्थीलाई कालो सूचीमा राखी कारबाही गरिएको जानकारी सातवटै प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूमा गराउने।

५. बढुवाको समस्या समाधन गर्न सम्बन्धित प्रदेश सरकारसँग परामर्श गरी प्रदेश लोक सेवा आयोग नियमावलीमा संशोधनका लागि प्रक्रिया अघि बढाउने।

६. प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट नियुक्तिका लागि सिफारिस गरिएका कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण प्रणाली (PIS System) को स्पष्ट व्यवस्थाका लागि प्रदेश सरकार समक्ष अनुरोध गर्ने।

७. प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूले आफ्नै प्रतिक चिन्ह (लोगो) बनाइ प्रयोगमा ल्याउने।

८. कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ बमोजिम स्वीकृत दरबन्दी अनुसार प्रदेश लोक सेवा आयोगलाई आवश्यक कर्मचारीहरू उपलब्ध गराउन सम्बन्धित प्रदेश सरकारलाई अनुरोध गर्ने। प्रदेश लोक सेवा आयोगको अस्थायी (सालबसाली) दरबन्दी संरचनालाई यथाशीघ्र स्थायी संरचनामा रूपान्तरण गरी आयोगको कर्मचारी व्यवस्थापन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन प्रदेश सरकारसँग अनुरोध गर्ने।

९. सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले २०७५ चैत्र ११ गतेसम्ममा समायोजन सम्पन्न गरे बमोजिमका समायोजित पदहरू सम्बन्धित प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट पदपूर्तिका लागि प्रदेश लोक सेवा आयोगसँग माग गर्नु पर्ने व्यवस्थाको लागि सबै प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको ध्यानाकर्षण गर्ने ।

१०. प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाई आयोगको परामर्श नलिई भए गरेका बढुवा, स्तरवृद्धि तथा पदपूर्ति लगायतका कार्यहरू निष्कृय गराउन आयोगहरू क्रियाशिल हुने।

११. सबै आयोगहरूले परीक्षा सञ्चालन सम्बन्धी कार्यका लागि अनलाइन प्रणालीको विकास गर्ने र प्रणाली (RMIS/Connect IPS) सँग आवद्ध हुने।

१२. प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूले दक्ष विशेषज्ञको नामावली तयार गरी सो सूचीबाट पनि सहयोग लिन आयोगहरू बीच समन्वय गर्ने।

१३. नेपाल सरकारबाट मिति २०७६ वैशाख १६ गते निर्धारण भएको प्रदेश लोक सेवा आयोगका अध्यक्ष र सदस्यहरूको विद्यमान मर्यादाक्रम सम्बन्धी व्यवस्था संवैधानिक पदाधिकारीको मर्यादा अनुकुल नभएकोले लोक सेवा आयोगका सदस्यहरूको मर्यादाक्रम पछि क्रमशः राख्ने गरि परिमार्जन हुन नेपाल सरकारसँग अनुरोध गर्ने।

१४. प्रदेश लोक सेवा आयोग प्रदेशको एक संवैधानिक अङ्ग भएकोले आयोगको काम कारबाहीमा आयोगका पदाधिकारीहरूको नाम अगाडि माननीय लेख्ने/सम्बोधन गर्ने अभ्यास गर्ने।

१५. प्रदेश निजामती सेवा ऐन र स्थानीय सरकारी सेवा सम्बन्धी कानूनको निर्माण नभएसम्म कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ बमोजिम पदपूर्ति प्रक्रियालाई निरन्तरता दिने।

१६. वैज्ञानिक, व्यवहारिक तथा आधुनिक गुण परीक्षण विधि अवलम्बन गर्न सबै प्रदेश लोक सेवा आयोगहरू प्रतिवद्ध रहने।

१७. अन्तर प्रदेश परीक्षण प्रणालीका सम्बन्धमा सबै प्रदेश लोक सेवा आयोगहरू पूर्ण रूपमा क्रियाशील भईसके पछि आगामी दिनमा हुने गोष्ठीमा छलफल गरी सो विषयमा निर्क्योल गर्ने।

१८. दोस्रो अन्तर प्रदेश लोक सेवा आयोग कार्यशाला गोष्ठी प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश नं. २ को प्रस्ताव अनुसार प्रदेश नं. २ को जनकपुरमा २०७९ को फाल्गुन पहिलो हप्तामा तेस्रो अन्तर प्रदेश लोक सेवा आयोगको सम्मेलन आयोजना गर्ने।

मा. उत्तम कुमार भट्टराई
अध्यक्ष,
प्रदेश लोक सेवा आयोग,
प्रदेश नं. १, विराटनगर

मा. प्रा. सुरेन्द्र प्रसाद यादव
अध्यक्ष,
प्रदेश लोक सेवा आयोग,
प्रदेश नं. २, जनकपुर

मा. सुरेशमान श्रेष्ठ
अध्यक्ष,
प्रदेश लोक सेवा आयोग,
वागमती प्रदेश, हेटौडा

मा. विष्णुप्रसाद नेपाल
अध्यक्ष,
प्रदेश लोक सेवा आयोग,
गण्डकी प्रदेश, पोखरा

मा. प्रा. डिलाराम भट्टराई
अध्यक्ष,
प्रदेश लोक सेवा आयोग,
लुम्बिनि प्रदेश, बुटवल

मा. राम प्रसाद उपाध्याय
अध्यक्ष,
प्रदेश लोक सेवा आयोग,
कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

२०७८।३।१३

मा. यज्ञराज बोहरा
अध्यक्ष,
प्रदेश लोक सेवा आयोग,
सुदुरपश्चिम प्रदेश, धनगढी

अनुसूची -१०

लोक सेवा आयोगहरूको दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलन

योग्यता, निष्पक्षता र स्वच्छता: लोक सेवा आयोगको प्रतिबद्धता

लोक सेवा आयोगहरुको दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलन

२०७८ फागुन २३ र २४ गते, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश

निर्णयहरु

१. लोक सेवा आयोगको योग्यता, स्वच्छता र निष्पक्षताको मूल मर्म अनुसार गोपनीयता एवं विश्वसनीयता कायम हुने गरी कार्यसम्पादन गर्न प्रदेश लोक सेवा आयोगको संगठन संरचना र शाखागत कार्यविवरणबिच एकरुपता कायम गर्ने।

२. नेपाल सरकारबाट मिति २०७६ वैशाख १६ गते निर्धारण भएको लोक सेवा आयोग र प्रदेश लोक सेवा आयोगका अध्यक्ष तथा सदस्यहरुको मर्यादाक्रम सम्बन्धी व्यवस्था प्रचलित कानूनी व्यवस्था, नियुक्ति र बर्खास्तको प्रक्रिया तथा वहन गर्नुपर्ने जिम्मेवारी समेतलाई दृष्टिगत गरी पुनरावलोकन गर्न नेपाल सरकार समक्ष माग गर्ने।

३. प्रदेश लोक सेवा आयोगको परीक्षा दस्तुर र पारिश्रमिक लोक सेवा आयोगबाट स्वीकृत दररेटसँग तादात्म्य हुने गरी एकरुपता कायम गर्न पहल गर्ने।

४. परीक्षा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन हरेक आ.व.को वार्षिक कार्यतालिका तयार गर्दा प्रदेश लोक सेवा आयोगहरुले यथासम्भव एकैपटक प्रकाशन गर्ने।

५. सङ्घीय निजामती सेवा, प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको पदमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीलाई उमेरको हद नलाग्ने विषय, कुनै लोक सेवाले कारवाही गरेका उम्मेदवारलाई सबै लोक सेवा आयोगले संचालन गर्ने परीक्षामा आवेदन गर्न नपाउने विषय, अन्तर प्रदेश समान तहको पदमा उम्मेदवार हुन नपाउने विषय, कर्मचारीको वृत्ति विकासका आधार र मापदण्ड आदि विषयमा सम्बन्धित सेवा सम्बन्धी कानून तथा लोक सेवा आयोग तथा प्रदेश लोक सेवा आयोग ऐनमा आवश्यक व्यवस्था मिलाउन पहल गर्ने।

६. लोक सेवा आयोग र प्रदेश लोक सेवा आयोगहरुबिच आवश्यक सूचना आदान प्रदान गर्न एकीकृत सूचना प्रणाली स्थापना गर्ने।

७. प्रदेश तथा स्थानीय तहहरुले विद्यमान कानूनी व्यवस्था बमोजिम अनिवार्य रुपमा पालना गर्नुपर्ने प्रक्रिया पूरा नगरी गरिएका बढुवा, तहवृद्धि, स्तरवृद्धि लगायतका कार्यहरुलाई सम्बन्धित प्रदेश लोक सेवा आयोगहरुले प्रचलित कानून बमोजिम रद्द गर्ने तर्फ कारवाही अगाडि बढाउने।

८. प्रत्येक वर्ष फागुन २३ र २४ गते लोक सेवा आयोगहरुको राष्ट्रिय सम्मेलनलाई निरन्तरता दिने।

९. लोक सेवा आयोगका माननीय अध्यक्ष श्री माधवप्रसाद रेग्मीको अध्यक्षतामा दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलन सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न गरेको सहयोगको लागि आयोगका पूर्व माननीय अध्यक्षज्यू र सम्मेलनको व्यवस्थापनको कार्यमा खटिने सम्बद्ध राष्ट्रसेवक कर्मचारी मित्रहरु लगायत सबैप्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवाद प्रकट गर्ने।

यज्ञराज बोहरा	रामप्रसाद उपाध्याय	प्रा. डिलाराम भट्टराई	विष्णुप्रसाद नेपाल	सुरेश मान श्रेष्ठ	सुरेन्द्रप्रसाद यादव	उत्तमकुमार भट्टराई	माधवप्रसाद रेग्मी
अध्यक्ष	अध्यक्ष	अध्यक्ष	अध्यक्ष	अध्यक्ष	अध्यक्ष	अध्यक्ष	अध्यक्ष
प्रदेश लोक सेवा आयोग	प्रदेश लोक सेवा आयोग	प्रदेश लोक सेवा आयोग	प्रदेश लोक सेवा आयोग	प्रदेश लोक सेवा आयोग	प्रदेश लोक सेवा आयोग	प्रदेश लोक सेवा आयोग	लोक सेवा आयोग
सुदूरपश्चिम प्रदेश	कर्णाली प्रदेश	लुम्बिनी प्रदेश	गण्डकी प्रदेश	बागमती प्रदेश	मधेश प्रदेश	प्रदेश नं. १	

२०७८ फागुन २४ गते मङ्गलवार।

अनुसूची -११
पदपूर्ति सम्बन्धी वार्षिक कार्तालिका

प्रदेश लोक सेवा आयोग
सुदूरपश्चिम प्रदेश
धनगढी,कैलाली

आ.व. २०७८/०७९को पदपूर्ति सम्बन्धी बार्षिक कार्यतालिका
(प्रदेश तथा स्थानीय तह तर्फको सहायकस्तरका विभिन्न पदहरू)

सि.नं.	तह	पदपूर्तिको किसिम	मागको आकृति फाराम प्राप्त	प्रतिशत निर्धारण	विज्ञापन/सूचना प्रकाशन	परीक्षा सञ्चालन	लिखित परीक्षा नतिजा	अन्तर्वार्ता र सिफारिस
१.	वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, वनरक्षक, तह विहिन	खुला प्रतियोगिताद्वारा	फागुन	फागुन	चैत दोस्रो बुधबार	शारिरीक परीक्षण परीक्षा कार्यक्रम पछि प्रकाशित गरिनेछ		
२.	विभिन्न सेवाका सहायकस्तर पाँचौं तहका प्राविधिक पदहरू	खुला प्रतियोगिताद्वारा	फागुन	चैत	बैशाख दोस्रो बुधबार	अषाढ/श्रावण	श्रावण/भाद्र	भाद्र/ असोज
३.	विभिन्न सेवाका सहायकस्तर चौथो तहका प्राविधिक पदहरू	खुला प्रतियोगिताद्वारा	चैत	बैशाख	जेठ दोस्रो बुधबार	श्रावण/भाद्र	भाद्र/ असोज	असोज/ कार्तिक

द्रष्टव्य:-

१. कार्य तालिका लागू हुने मितिः २०७८।११।१३

२. आन्तरिक प्रतियोगिता, जेष्ठता र कार्यसम्पादन मुल्यांकनद्वारा, कार्यक्षमताको मुल्यांकनद्वारा र कार्यसम्पादन तथा अनुभवको मूल्यांकनद्वारा समायोजनबाट हुने पदपुर्ति कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

३. प्रदेश र स्थानीय सरकारबाट पदपूर्तिका लागि माग प्राप्त नभएको खण्डमा तत्सम्बन्धी कामकारवाही कार्यतालिका बमोजिम हुने छैन ।

४. विशेष परिस्थितिका कारण कार्यतालिकामा उल्लेखित समयानुसार हुन नसकेको अवस्थामा आवश्यकतानुसार कार्यतालिकामा समयावधी पुनरावलोकन गरिनेछ ।

५. माथि कार्यतालिकामा नपरेका अन्य विषयलाई क्रमशः उल्लेख गरिनेछ।

(आ.व. २०७८/०७९)

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

धनगढी,कैलाली

आ.व. २०७८/०७९को पदपूर्ति सम्बन्धी संशोधित बार्षिक कार्यतालिका

(प्रदेश तथा स्थानीय तह तर्फको सहायकस्तरका विभिन्न पदहरू)

सि.नं.	तह	पदपूर्तिको किसिम	मागको आकृति फाराम प्राप्त	प्रतिशत निर्धारण	विज्ञापन/सूचना प्रकाशन	परीक्षा सञ्चालन	लिखित परीक्षा नतिजा	अन्तर्वार्ता र सिफारिस
१.	वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समूह, वनरक्षक, तह विहिन	खुला प्रतियोगिताद्धारा	फागुन	फागुन	चैत दोस्रो बुधबार	शारिरीक परीक्षण परीक्षा कार्यक्रम पछि प्रकाशित गरिनेछ		
२.	विभिन्न सेवाका सहायकस्तर पाँचौं तहका प्राविधिक पदहरू	खुला प्रतियोगिताद्धारा	फागुन	चैत	बैशाख दोस्रो बुधबार	श्रावण/भाद्र	भाद्र/असोज	असोज/ कार्तिक
३.	विभिन्न सेवाका सहायकस्तर चौथो तहका प्राविधिक पदहरू	खुला प्रतियोगिताद्धारा	चैत	बैशाख	जेठ दोस्रो बुधबार	श्रावण/भाद्र	भाद्र/असोज	असोज/ कार्तिक
४.	इञ्जिनियरिङ सेवाका सहायकस्तर चौथो र पाँचौं तहका प्राविधिक पदहरू	खुला प्रतियोगिताद्धारा	जेठ	जेठ	अषाढ दोस्रो बुधबार	भाद्र/असोज	असोज/ कार्तिक	कार्तिक/ मंसिर

द्रष्टव्यः-

१. संशोधित कार्य तालिका लागू हुने मितिः २०७९।२।२४

२. आन्तरिक प्रतियोगिता, जेष्ठता र कार्यसम्पादन मुल्यांकनद्धारा, कार्यक्षमताको मुल्यांकनद्धारा र कार्यसम्पादन तथा अनुभवको मूल्यांकनद्धारा समायोजनबाट हुने पदपुर्ति कर्मचारी सेवा शर्त सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

३. प्रदेश र स्थानीय सरकारबाट पदपूर्तिका लागि माग प्राप्त नभएको खण्डमा तत्सम्बन्धी कामकारवाही कार्यतालिका बमोजिम हुने छैन ।

४. विशेष परिस्थितिका कारण कार्यतालिकामा उल्लेखित समयानुसार हुन नसकेको अवस्थामा आवश्यकतानुसार कार्यतालिकामा समयावधी पुनरावलोकन गरिनेछ ।

५. माथि कार्यतालिकामा नपरेका अन्य विषयलाई क्रमशः उल्लेख गरिनेछ।

अनुसूची -१२

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय तह तर्फको विभिन्न सेवा समूहका पाँचौं तह र चौथो तहका पदको तथा समावेशी प्रतियोगितात्मक परीक्षाको विज्ञापन

सूचना नं. ०३/२०७८-०७९

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद, सेवा, समूह	विज्ञापनको किसिम	माग पद सङ्ख्या
१	५०१/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन, जनरल फरेष्ट्री	खुला	९२
२	५०२/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन, जनरल फरेष्ट्री	महिला	२५
३	५०३/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन, जनरल फरेष्ट्री	आदिवासी/जनजाति	२०
४	५०४/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन, जनरल फरेष्ट्री	मधेसी	१६
५	५०५/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन, जनरल फरेष्ट्री	दलित	७
६	५०६/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन, जनरल फरेष्ट्री	अपाङ्ग	४
७	५०७/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन, जनरल फरेष्ट्री	पिछडिएको क्षेत्र	३
			जम्मा	१६७

सूचना नं. ०४/२०७८-०७९

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद, सेवा, समूह	विज्ञापनको किसिम	माग पद सङ्ख्या
१	५०८/०७८-७९	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	खुला	७
२	५०९/०७८-७९	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	महिला	२
३	५१०/०७८-७९	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	आदिवासी/ जनजाति	१
४	५११/०७८-७९	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	मधेसी	१
			जम्मा	१२

सूचना नं. ०५/२०७८-०७९

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद, सेवा, समूह	विज्ञापनको किसिम	पद सङ्ख्या
१	५१३/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	खुला	३
२	५१४/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	महिला	१

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद, सेवा, समूह	विज्ञापनको किसिम	पद सङ्ख्या
३	५१५/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	आदिवासी/जनजाति	१
४	५१६/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	मधेसी	१
५	५१७/०७८-७९	वैद्य,स्वास्थ्य, आयुर्वेद, जनरल आयुर्वेद	खुला	१
६	५१८/०७८-७९	ल्याबअसिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	खुला	२
७	५१९/०७८-७९	ल्याबअसिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	महिला	१
८	५२०/०७८-७९	ल्याबअसिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	आदिवासी/ जनजाति	१
९	५२१/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	खुला	१०
१०	५२२/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	महिला	३
११	५२३/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	आदिवासी/ जनजाति	२
१२	५२४/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	मधेसी	२
१३	५२५/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	दलित	१
			जम्मा	**२९**

सूचना नं. ०६/२०७८-०७९

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद, सेवा, समूह	विज्ञापनको किसिम	पद सङ्ख्या
१	५२६/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	खुला	८५
२	५२७/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	महिला	३०
३	५२८/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	आदिवासी/जनजाति	१५
४	५२९/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	मधेसी	८

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद, सेवा, समूह	विज्ञापनको किसिम	पद सङ्ख्या
५	५३०/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	दलित	५
६	५३१/०७८-७९	ल्याबअसिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	खुला	१
७	५३२/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	खुला	५३
८	५३३/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	महिला	२२
९	५३४/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	आदिवासी/जनजाति	१०
१०	५३५/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	मधेसी	६
११	५३६/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	दलित	२
			जम्मा	**२३७**

सूचना नं. ११/२०७८-०७९

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद, सेवा, समूह	विज्ञापनको किसिम	पद सङ्ख्या
१	५३७/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, जनरल/हाइवे	खुला	३
२	५३८/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, जनरल/हाइवे	महिला	१
३	५३९/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट	खुला	२
४	५४०/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट	महिला	१
५	५४१/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, विल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट	आदिवासी/जनजाति	१
			जम्मा	**८**

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद, सेवा, समूह	विज्ञापनको किसिम	पद सङ्ख्या
१	५४२/०७८-७९	खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन,इञ्जि. सेवा, सिभिल, स्यानिटरी	खुला	२

क्र.सं.	विज्ञापन नं.	पद, सेवा, समूह	विज्ञापनको किसिम	पद सङ्ख्या
२	५४३/०७८-७९	खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन,इञ्जि. सेवा, सिभिल, स्यानिटरी	महिला	१
३	५४४/०७८-७९	खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन,इञ्जि. सेवा, सिभिल, स्यानिटरी	आदिवासी/जनजाति	१
			जम्मा	४

अनुसूची -१३

विज्ञापन नं. अनुसार विभिन्न पदको स्वीकृत दरखास्तको सङ्ख्यात्मक विस्तृत विवरण

क्र.सं.	विज्ञापन नं	पद, सेवा, समूह	तह	विज्ञापनको किसिम	माग पदसंख्या	समावेशी दरखास्त संख्या			हेडकाउन्ट दरखास्त संख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
१	५०१/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन,जनरल फरेष्ट्री	विहिन	खुला	९२	७१२७	२७६४८	३४७७५	७२०७	२७८११	३५०१८
२	५०२/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन,जनरल फरेष्ट्री	विहिन	महिला	२५	७०१७	०	७०१७			
३	५०३/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन,जनरल फरेष्ट्री	विहिन	आदिवासी/जनजाती	२०	१३०१	४५८२	५८८३			
४	५०४/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन,जनरल फरेष्ट्री	विहिन	मधेसी	१६	६२	२००५	२०६७			
५	५०५/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन,जनरल फरेष्ट्री	विहिन	दलित	७	३०३	२१७०	२४७३			
६	५०६/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन,जनरल फरेष्ट्री	विहिन	अपाङ्ग	४	११८	६४४	७६२			
७	५०७/०७८-७९	वन रक्षक, नेपाल वन,जनरल फरेष्ट्री	विहिन	पिछडिएको क्षेत्र	३	८४३	४४५२	५२९५			
८	५०८/०७८-७९	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	पाँचौं	खुला	७	४८६५	३४२०	८२८५	४९१७	३४३२	८३४९
९	५०९/०७८-७९	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	पाँचौं	महिला	२	४७२९	०	४७२९			
१०	५१०/०७८-७९	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	पाँचौं	आदिवासी/जनजाती	१	५६७	४११	९७८			
११	५११/०७८-७९	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	पाँचौं	मधेसी	१	७९	२५९	३३८			
१२	५१२/०७८-७९	प्राविधिक सहायक, नेपाल शिक्षा, शिक्षा प्रशासन	पाँचौं	दलित	१	११८	२३८	३५६			
१३	५१३/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	चौथो	खुला	३	२२५१	०	२२५१	२२५२	०	२२५२
१४	५१४/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	चौथो	महिला	१	२१९३	०	२१९३			
१५	५१५/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	चौथो	आदिवासी/जनजाती	१	३७९	०	३७९			
१६	५१६/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	चौथो	मधेसी	१	१८६	०	१८६			
१७	५१७/०७८-७९	वैद्य,स्वास्थ्य, आयुर्वेद, जनरल आयुर्वेद	चौथो	खुला	१	१२१	१३४	२५५	१२१	१३४	२५५
१८	५१८/०७८-७९	ल्याबअसिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	चौथो	खुला	२	६९३	५७९	१२७२	६९५	५७९	१२७४
१९	५१९/०७८-७९	ल्याबअसिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	चौथो	महिला	१	६७७	०	६७७			
२०	५२०/०७८-७९	ल्याबअसिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	चौथो	आदिवासी/जनजाती	१	१५८	१२१	२७९			
२१	५२१/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	चौथो	खुला	१०	१८६८	४२७२	६१४०			

क्र.सं.	विज्ञापन नं	पद, सेवा, समूह	तह	विज्ञापनको किसिम	माग पदसंख्या	समावेशी दरखास्त संख्या			हेडकाउन्ट दरखास्त संख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
२२	५२२/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	चौथो	महिला	३	१८५०		१८५०	१८७२	४२७४	६१४६
२३	५२३/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	चौथो	आदिवासी/जनजाती	२	३२७	४९६	८२३			
२४	५२४/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	चौथो	मधेसी	२	३५३	१४१०	१७६३			
२५	५२५/०७८-७९	अ.हे.व./कोल्डचेन असिष्टेण्ट, स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	चौथो	दलित	१	१०५	३९९	५०४			
२६	५२६/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	चौथो	खुला	८५	७५५३	०	७५५३	७५६२		७५६२
२७	५२७/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	चौथो	महिला	३०	७५१३	०	७५१३			
२८	५२८/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	चौथो	आदिवासी/जनजाती	१५	१७२६	०	१७२६			
२९	५२९/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	चौथो	मधेसी	८	८५१	०	८५१			
३०	५३०/०७८-७९	अ.न.मी ,स्वास्थ्य, पब्लिक हेल्थ नर्सिङ्ग	चौथो	दलित	५	५९०	०	५९०			
३१	५३१/०७८-७९	ल्याबअसिस्टेण्ट,स्वास्थ्य, मे.ल्या.टे., ज.मे.ल्या.टे.	चौथो	खुला	१	२३६	३००	५३६	२३६	३००	५३६
३२	५३२/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	चौथो	खुला	५३	४०५३	७४६०	११५१३	४०५९	७४६०	११५१९
३३	५३३/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	चौथो	महिला	२२	४०३१	०	४०३१			
३४	५३४/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	चौथो	आदिवासी/जनजाती	१०	८८०	९४९	१८२९			
३५	५३५/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	चौथो	मधेसी	६	७०६	२८१४	३५२०			
३६	५३६/०७८-७९	अ.हे.व., स्वास्थ्य, हेल्थ इन्स्पेक्सन	चौथो	दलित	२	२२१	६६२	८८३			
३७	५३७/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, जनरल/हाइवे	पाँचौं	खुला	३	२३९	२०९६	२३३५	२४२	२०९६	२३३८
३८	५३८/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, जनरल/हाइवे	पाँचौं	महिला	१	२३८	०	२३८			
३९	५३९/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, बिल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट	पाँचौं	खुला	२	१०२	१०१२	१११४	१०५	१०१३	१११८
४०	५४०/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, बिल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट	पाँचौं	महिला	१	१०४	०	१०४			
४१	५४१/०७८-७९	सब-इञ्जिनियर, इञ्जि., सिभिल, बिल्डिङ एण्ड आर्किटेक्ट	पाँचौं	आदिवासी/जनजाती	१	१४	१२१	१३५			

क्र.सं.	विज्ञापन नं	पद, सेवा, समूह	तह	विज्ञापनको किसिम	माग पदसंख्या	समावेशी दरखास्त संख्या			हेडकाउन्ट दरखास्त संख्या		
						महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
४२	५४२/०७८-७९	खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन,इञ्जि. सेवा, सिभिल, स्यानिटरी	चौथो	खुला	२	२८९	१४४३	१७३२			
४३	५४३/०७८-७९	खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन,इञ्जि. सेवा, सिभिल, स्यानिटरी	चौथो	महिला	१	२८८		२८८	२९४	१४४४	१७३८
४४	५४४/०७८-७९	खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन,इञ्जि. सेवा, सिभिल, स्यानिटरी	चौथो	आदिवासी/जनजाती	१	४५	१५२	१९७			
जम्मा					४५७	६७९६९	७०२४९	१३८२१८	२९५६२	४८५४३	७८१०५

अनुसूची -१४

शारिरीक परीक्षण तथा तन्दूरुस्ती परीक्षा सम्बन्धी विवरण

मिति २०७९।३।४ देखि २०७९।३।२४ सम्म संचालन भएको अत्तरिया र वनबेहडा केन्द्रका शारीरिक परीक्षण तथा तन्दुरुस्ती परीक्षामा सहभागी उम्मेदवारहरुको संख्या

केन्द्र	शारीरिक परीक्षण				२०० मिटर दौड				३००० मिटर दौड				रुख				पौडी			
	जम्मा संख्या	जम्मा उपस्थिति	उत्तिर्ण	अनूत्तिर्ण	जम्मा संख्या	जम्मा उपस्थिति	उत्तिर्ण	अनूत्तिर्ण	जम्मा संख्या	जम्मा उपस्थिति	उत्तिर्ण	अनूत्तिर्ण	जम्मा संख्या	जम्मा उपस्थिति	उत्तिर्ण	अनूत्तिर्ण	जम्मा संख्या	जम्मा उपस्थिति	उत्तिर्ण	अनूत्तिर्ण
अत्तरिया	२००००	८७४९	८१३५	६१४	८१३५	८१३४	७८७२	२६२	७८७२	७६५९	६३५५	१३०४	६३५५	६१३७	४१०२	२०३५	४१०२	४०९६	३९२५	१७१
वनबेहडा	१५०१८	६२११	५७२६	४८५	५७२६	५७२५	५४५७	२६८	५४५७	५३४४	४४१५	९२९	४४१५	४२२५	२७९२	१४३३	२७९२	२७९१	२६६५	१२५
जम्मा	३५०१८	१४९६०	१३८६१	१०९९	१३८६१	१३८५९	१३३२९	५३०	१३३२९	१३००३	१०७७०	२२३३	१०७७०	१०३६२	६८९४	३४६८	६८९४	६८८७	६५९०	२९६

आयोगका महत्वपूर्ण तस्वीरहरू

प्रदेश लोक सेवा आयोगको कार्यालय भवन

आयोगका अध्यक्ष श्री यज्ञराज बोहराज्यू माननीय प्रदेश प्रमुख गंगाप्रसाद यादवज्यू समक्ष आयोगको प्रथम वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउनु हुँदै

प्रदेश लोक सेवा आयोगहरूको दोस्रो कार्यशाला गोष्ठी २०७८ विराटनगर

लोक सेवा आयोगहरूको दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलन २०७८ बुटवल

प्रदेश लोक सेवा आयोग लुम्बिनी प्रदेशसँग अन्तर्क्रिया २०७८ बुटवल

प्रदेश लोक सेवा आयोग सुदूरपश्चिम प्रदेशको प्रथम स्थापना दिवस २०७८

शारिरीक परीक्षण परीक्षाका लागि लाइनमा बसेका परीक्षार्थीहरूको एक झलक

३००० मिटर दौडका लागि परीक्षार्थीलाई दौड सम्बन्धी निर्देशन दिदैंको एक झलक

प्रकाशक

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश, धनगढी, कैलाली